

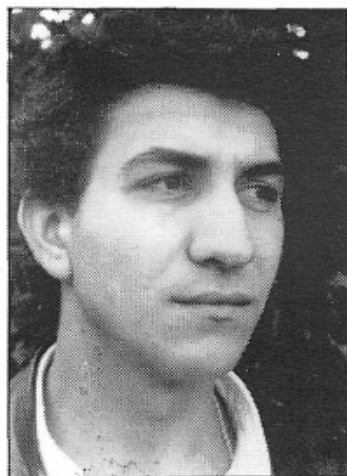

PREMSA
COMUNITAT

ESPECIAL FESTES

“ EL PARC DEL MINISTRE ”

*Una obra de teatre escrita per Jaume Sansó
i editada per l'O.C.B.*

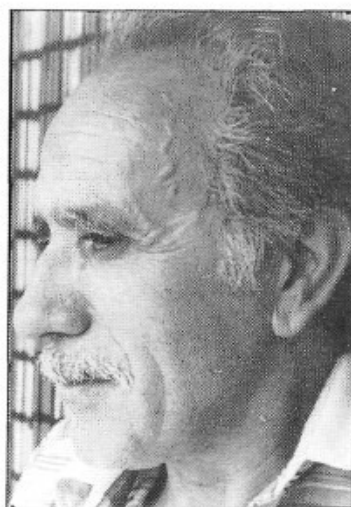

Llorenç Capellà farà
la presentació dia
25 de juliol a Ca
Ses Monges.

**LLOANCES
DE
JOVENTUT**

Els Rokabillis de la vila

Entrevistam a l'escultor

PEP GAYÀ

“L'escultura ha de
ser, sincera, espon-
tània i universal”.

CAN GORI

FERRETERIA

I

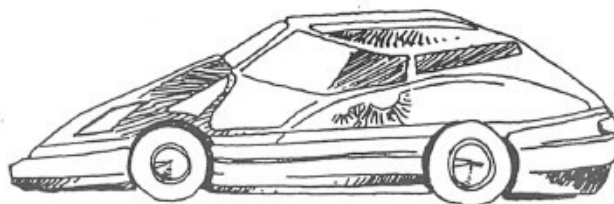
DROGUERIA

DESITJA QUE PASSEU
UNES BONES FESTES DE LA BEATA

Pça. Major, 5 Telèf. 560288

VILAFRANCA

VOCABULARI RELACIONAT AMB COTXES

Barbarisme

Embrague
Freno
Asiento
Maletero
Ventanilla
Seguro
Panel
Mando
Faro
Limpiaparabrisas

Forma correcta

Embragament
Fre
Seient
Maleter
Finestreta
Assegurança
Plafó
Comandament
Far
Eixuga-parabrisa

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

Fusteria

BOVER

BONES FESTES

Rocabertí, 29 TELEFON 56 01 05

VILAFRANCA

"la Caixa"
CAIXA DE PENSIONS

Molts d'Anys

75 Anys a Balears

DEFUNCIONS:

Dia 20 de juny, JOAN BASSA CATALÀ passava a millor vida comptant 73 anys. Descansi en Pau.

Dia 30 de juny, era MADÒ APOLÒNIA JAUME MESTRE qui ens deixava als 87 anys. Descansi en Pau.

Als 51 anys, el 10 de juliol, JORDI ROSSELLÓ MOREY passava a millor vida. Descansi en Pau.

NAIXEMENTS:

PERE MASCARÓ CATALÀ, arribava a aquest món dia 26 de juny, alegrant la llar dels seus pares MARIA i JAUME. Enhorabona.

Noticiari**CURSET DE MUSICA**

Tots els nins, a partir de sis anys, joves i majors interessats en realitzar un curset de solfeig a qualsevol nivell, de piano i de llaut, es poden inscriure Fins DIA 1 D'AGOST, a L'Ajuntament, comunicant-ho a Miquel Barceló o més ràpidament telefonant al 561021 i demanant per EN FELIX.

VIVENDA RURAL.

A l'Ajuntament us podreu informar dels préstecs per millorar les vivendes rurals que dona la C.A.I.B. Aquests podran esser fins a 500.000.- pessetes a un interès del 5% i per un període màxim de 15 anys.

Bones

Festes

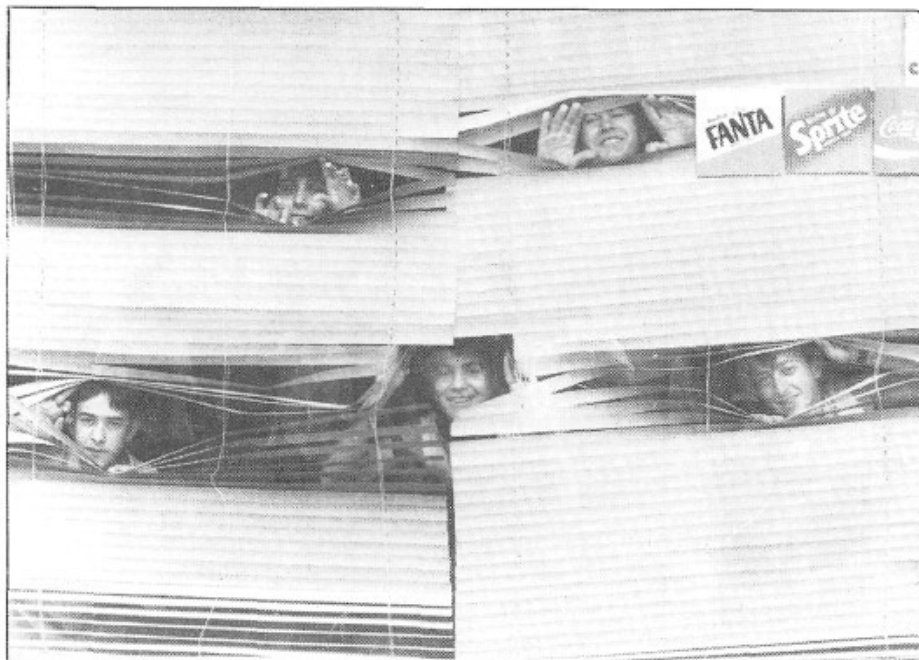
Arriben les festes i amb elles el típic bull dels vilafranquers en els darrers dies de juliol. Quan la calor pitja de valent i aleshores se'ns fa difícil el trobar un alè d'aire fresc, LA BEATA ens porta els aires festius que ens distreuran dels quefers diaris. Llavors és quan trobam, en aquests dies, la tranquil·litat necessària per; asseure'ns a la fresca i fer llargues xerrades amb els veinats, airejar els pulmons quan el sol comença a ofegar-se, anar al cafè i participar d'un bon nombre d'actes que amb segell de "franquícia municipal" ens ofereix el llarg programa de festes de LA BEATA 1988.

Enguany, per primera vegada que recordem, els grups culturals s'han avengut, convidats per l'Ajuntament, a participar activament a les festes. Això potser prova d'una, esperem, continuada convivència entre tota una sèrie de col·lectius que tendran ocasió d'aportar el populisme que ha mancat a passades edicions de La Beata. Per sort es comença a entendre que les festes no sols es poden sostenir bàsicament d'actes religiosos o cerimònies pomposes amb plena capacitat d'avorrir a qualsevol parròquia, quan la seva reincidència és permanent. Trobam encertat el donar pas, lloc i suport a grups culturals o esportius per a que es puguin desenvolupar i realitzar com a tals, dinamitzan al mateix temps el Poble.

En aquest espai editorial i en aquesta mateixa edició, podem haver tractat l'augment del 75% que afectarà a l'impost per a recollida de fums. Haguéssim pogut parlar d'aquests quatre "brusquers" que "animen" les nits a alguns barris del poble sense que ningú els hi hagi aturats els peus. També podríem xerrar de les bauxes estiuenques dels diferents grups de la Tercera Edat que poc deuen pensar si passades les dotze de la nit es molesta o no als veinats dels seus centres de reunió, sigui la residència o a Ca Na Caia. Finalment per a que ningú es senti massa molest amb "Es Molí Nou", hem optat per deixar aquests temes dins el caixó, per si cal treure'ls més endavant i oferir en el present número un "ESPECIAL FESTES" de quaranta pàgines que a ben segur us entretindran durant una bona estona. Per tant, que la calor sigui lleugera i BONES FESTES.

LLOANCES DE JOVENTUT

Rokabilis, Birres i Paves

Mai no sabrà la juvenesa
dins l'ardor extrema del seu foc
la gran delícia incompresa
de fer-se vell a poc a poc.

("Mai no sabrà la juvenesa", de Guillem Salom).

Deu fer prop de sis o set anys, vaig tenir l'ocasió de fer una exposició de fotografies antigues del nostre poble amb una, diguem-li, presentació de l'escriptor i amic Llorenç Capellà. L'encapçalament que em feu era el següent: "Què diria James Dean, Francesc, tot veient les teves fotografies ?. La recreació del record a través de la imatge esdevé agre".

Us imaginau el pensament dels pares, quan aquests joves tenen penjats dins les seves cambres un póster de James Dean o Elvis Presley, ídols i rebels sense causa dels seus pares quan tenien

la seva edat ?.

Us imaginau els pensaments dels seus pares quan aquests joves surten de casa seva amb el cabell en "tupé", "flequillo" o patilles i a més s'ho arreglen a casa seva mateix i sols van a la perruqueria per tallar-se els cabells ?.

Per conèixer la personalitat d'aquests joves vilafranquers que es senten discriminats de la societat que els enrevolta, per la seva manera de vestir, ens situarem per uns instants dins la seva manera de pensar i actuar.

El nom genèric del grup és "The Eagles", la identifica-

Es senten discriminats per la societat que els enrevolta.

Passen de la política, de l'esport, de l'art i de la lectura, però, es consideren intel·lectuals.

Es consideren pacífics però, si els provoquen es saben defensar.

Els problemes personals d'un membre del grup, és problema de tots.

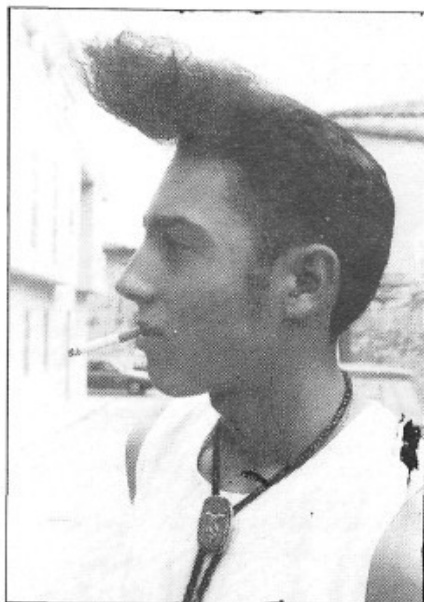
ció de cada un dels membres és: "Riky", "Buddy", "Jonhy", "Billi", "Willi" i "Edie". Com veureu ells passen de normalització lingüística, de política i d'esport. Tampoc els hi interessa ni la lectura ni l'art, però es senten intel·lectuals.

Passen el temps com diuen ells "dabuti", o sigui traduït al llenguatge col·loquial: "de puta mare". El contrast però és prou evident, perquè segons ens comenten creuen en el matrimoni i els problemes personals d'un, són els problemes personals de tots, inclús ploreu quan el problema és

força greu. L'edat és d'entre quinze i denou anys. La seva divisa és: "Birres", "Paves" i "Rokabilis". Com podem comprovar el llenguatge no és el que utilitzam nosaltres. Vegem alguns exemples: "Keo", casa; "papear", menjar; "pipa", pistola; "sobar", dormir; "pito", cigarro; i un llarg etc.

Aquest llenguatge l'han après d'altres grups rokers. Es duen bastant malament amb els "Punkies" i "Heavis", són pacífics, mai utilitzen la violència, però si els provoquen es saben defensar. Els grups actuals que més els hi agraden són els "Rebeldes", "Gatos Locos", "La Frontera" i "Loquillo". També creuen que aquests són discíples del ja legendari Elvis Presley.

Passen de la droga tan si és blana com dura, es senten integrats dins el "seu" nucli familiar. Tots tenen una "pava" (al.lota) i també elles es senten integrades dins el grup. El cabell col·locat amb brillantina o gomina, van vestits amb caçadora de pell, vaqueros, botes tejanes i mocador o corbata americana.

Dins el contexte social i capitalista que els enrevolta, els hi agraden les motos "Harley Davison" i els "Cadillacs". De la feina, pensen igual que nosaltres (o sigui, no en volen fer), però no els hi queda més remei.

Ben segur qualcú de vosaltres al llarg d'aquest petit reportatge s'hi haurà sentit identificat i sinó, pensau una mica amb la vostra joventut, la sempre enyorada joventut,

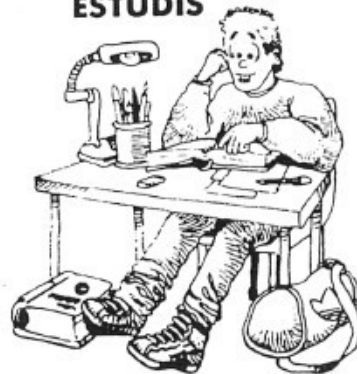
Passen de tota classe de droga. Les seves al.lotes es senten integrades dins el grup.

tut. Avui ja amb els cabells blancs, la majoria, el somni encara està a mig fer. No perdeu el darrer tren.

FRANCESC AMENGUAL.

VOCABULARI RELACIONAT AMB

ESTUDIS

Barbarisme	Forma correcta
Quaderno	Quadern
Lliteratura	Literatura
Borrar	Esborrar
Tissa	Guix
Estodiar	Estudiar
Companyero	Company
Recreo	Esplai
Passillo	Corredor
Bombilla	Bombeta
Boligrafo	Bolígraf
Lapis	Llapis
Sobresaliente	Excel·lent
Bien	Bé

CONSELL INSULAR DE
MALLORCA

Su Hipermercado favorito

IPER MANACOR

ALIMENTACION

Chocolate Milka 150 gr.....	99
Chocolate Milka Nussini pak 3.....	109
Galletas tostadas 2 Rio 800 gr.....	159
Madalenas Villa de Manuel 12 u.....	128
Berberechos frescos Pay-pay 12 gr 60/70.....	147
Atun claro Palacio de Oriente 1/4 oval.....	90
Aceitunas negras La Española 450 gr.....	66
Aceitunas Fragata c/h y s/h 600 gr.....	165
Aceitunas El Torreón rellenas 450 gr.....	70
Aceitunas El Torreón 70 gr pak 3.....	99
Zanahorias tiras Appel 370 gr.....	114
Pepinos Appel 195 gr.....	102
Pepinos Appel 370 gr.....	133
Espárragos Fiesta taboada 13/16.....	184
Alubias, lentejas y garbanzos Chistu 900 gr.....	82
Maíz Chistu.....	146
Mahonesa Ybarra 1/4.....	88
Café Sambas superior 1/4.....	127
Leche entera Ram 1 1/2.....	114

LIQUIDOS

Kas naranja y limón, Pepsi lata.....	35
Zumo naranja natural vital 1 L.....	144
Zumo melocotón, piña y albaricoque vital 1 L.....	111
Cerveza Dab lata.....	65
Vino Gran Feudo rosado.....	234
Vino Romeral tinto, rdo y bco.....	167
Vino Pinord rdo, bco seco y bco suave.....	237
Vino Bach rosado y extrísimo seco.....	256
Vino Rioja de Bordón del 83.....	370
Cava Rondel oro.....	283
Cava Rondel extra.....	245
Delapierre extra.....	279
Whisky JB.....	1.047

GREMERIA

Petit Suisse natural Danone.....	110
Petit Suisse natural con azúcar Danone.....	120
Petit Suisse sabores Danone.....	120
Dan'up 800 Danone.....	135
Dan'up 200 Danone.....	40

LIMPIEZA

Suavizante Flor 2 l.....	176
Coral vajillas 3,300.....	192
Bloom eléctrico recambio.....	214
Bloom eléctrico aparato.....	353
Laca Fixonía.....	289
Champu Elseve 500 gr + desodorante.....	367

Crema suavizante Elseve 400 gr + studio line.....	377
Gel Clair Matin 1 L.....	315
Colonia Clair Matin 1 L.....	456
Crema dental Colgate económico + vale 50 pts.....	197
Pañal Dodot elásticos t. grande 60 u.....	1740
Pañal Moltex día 80 u.....	483
Servilletas Cel estilo 100 u.....	91
Jabón líquido Nenuco 1 L.....	326

CHARCUTERIA

Queso Labrador y Bola Gardenia.....	690 pts/kg
Queso Manchego Campobello.....	780 pts/kg
Jamón serrano Oscar Mayer.....	1134 pts/kg
Paleta I Remier Casademont.....	445 pts/kg
Chopped Pork Casademont.....	295 pts/kg
Jamón cocido Palma.....	695 pts/kg
Salami ahumado Acueducto.....	750 pts/kg
Chopped y mortadela La Piara.....	395 pts/kg

CONGELADOS

Calamar nacional mediano Oliver.....	895 pts/kg
Gamba camaron Oliver.....	689 pts/kg
Lengado pequeño Oliver.....	298 pts/kg
Pescadilla Oliver.....	130 pts/kg
Filete de merluza Oliver.....	324 pts/kg
Calamar romana 400 gr Oliver.....	196
Calamar romana 3 kg Oliver.....	935
Croquetas pollo 1 kg Oliver.....	141
Croquetas pollo 3 kg Oliver.....	334
Pizza romana atun y paisana la Cocinera.....	294
Pizza margarita La Cocinera.....	241

TEXTIL

Pantalón corto rayas.....	1063
Slip caballero surtido.....	199
Juego tres toallas rizo americano.....	1807
Paño cocina.....	162

MENAGE

Tabla planchar.....	1295
Vajilla 20 pzas. Trianon liso.....	2126
Vajilla 32 pzas. Armonía ronda.....	5627
Vajilla 32 pzas. Piccola.....	5627

CALZADO

Deportivo inglés surtido t. 24/33.....	495
Deportivo inglés surtido t. 34/43.....	525

El "PERÒ" de cada dia

En Toniet era molt bon al·lot
En Toniet era educat, viu, espavilat ...
PERÒ ...

En Toniet ajudava a la mare ... En
Toniet feia moixaines al pare .. PERÒ ..
En Toniet ho era tot ... PERÒ l'hi
amollava dins el llit.

És el mot més freqüentment emprat
per tots i cada un dels habitants
d'aquest món ... PERÒ ...

No saps qui he vist ? Na Margalida.
Duia unes recades! un vestit...!
un pentinat ...! Què bé anava Na
Margalida ! ... PERÒ ...

En Joan d'En Miquel és un gran
estudiant. Ha duit un excel·lent.
Què n'és de bon estudiant aquest
al·lot ...! PERÒ ...

Es diu que es feren moltes reformes
al nostre poble: ... una ... dues ...
tres ... Què bé; així m'agrada !...
PERÒ ...

Les autoritats tenen molt interès
per fer un gran poble ... PERÒ ...

Han sortit grups de tota mena:
culturals, esportius, de cant, de
ball de bot. És meravellós !... PERÒ ...

Han tocat les campanes. Tots
surten al carrer demanant per al
qui ens ha deixat ... ¿...? Què ho
era de bona persona ! Quina llàstima!,
educat, polit, feiner ... PERÒ ...

I damunt el PERÒ, dit, repetit,
més que el disc d'última hora, recolzam
la nostra aprovació i el nostre rebuig;
la nostra llàstima i el nostre goig;

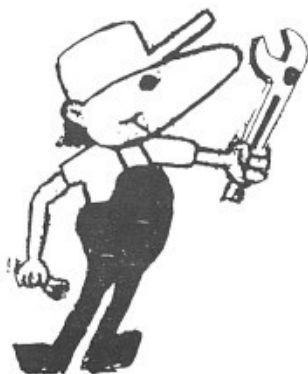
la nostra desesperació i la nostra
esperança; la nostra victòria i el
nostre fracàs.

Tota la nostra vida gira al
voltant d'aquest eix, que es converteix
en l'essència de la nostra existència,
perquè dient un PERÒ emfàtic, acabant
la nostra idea amb un PERÒ, pensam
tenir més la veritat; creiem que
es reforça la nostra personalitat;
que posem de debó la veritat absoluta.

Amb un PERÒ, ho deim tot. Ho
afirmam tot. Ho negam tot. Un PERÒ
no construeix res; ni excusa la nostra
ignorància, la nostra culpabilitat,
com el qui de rebot dona la pilota
a un altre. Ens acusa a nosaltres
mateixos, com l'excusa de la primera
humanitat: l'home es defensa culpant
a la dona, la dona culpant a la serp.
El PERÒ, repetit dins el nostre poble,
no serà mai la solució, ens dividirà
més, i, si el PERÒ ens divideix,
perdrem la força del tren de la història
que és la nostra pròpia vida.

PERÒ ... Sant Joan té l'anyell
i Sant Antoni el porc, i tot el món
un PERÒ ...

NADAL CALDENTHEY

TALLER CAN BOTELLES

Joan Riera Botellas

AL SEU SERVEI

REPARACIÓ DE MOTOS, CICLOMOTORS

Distribuidor: Derbi, Vespa, Mobylette, Honda, Yamaha,
Rieju, Motosierras Oleomac.

C. Reis de Mallorca, 25 Tel. Part. 560429 VILAFRANCA.

Amb el pas del temps tot va canviant. Ara que arribam a les festes de la Beata és una bona ocasió per pensar com devien esser les festes dels nostres padrins ?. Com les vivien ?. Què feien ?.

Amb una conversa amb l'Amo Andreuet descobrim; qui eren els "Obrers de la Beata", com la gent cantava "completes", com la gent anava a cercar "aigo en neu" (el que avui s'anomena gelat), i com s'encantava el primer ball de La Beata.

Miquel Barceló.

El dissabte de la Beata era molta la gent que encara batia. Aquest dia ja es procurava que la batuda fos més petita per poder preparar-se i anar de festa. Entrant a l'horabaixa les festes començaven amb carreres de bicicletes, que no sempre es feien cada any. Les proves ciclistes solien arribar fins a Son Alxebitx, Ses Basses, Son Nuviet, Es Caparó i fins i tot a Manacor.

Acabades les carreres es donava pas a les "cucanyes", tot semblant a les que més o menys es fan avui en dia. Quan arribava la fresca el repicar de campanes assenyallava l'hora d'anar a completes. La gent, ajuntament en corporació, músics i xerermiers,

tots partien cap a l'església a cantar completes. En sortir, el clero, escolans, membres corporatius i cantadors partien cap a l'Ajuntament a "refrescar". Llavors el batle solia nombrar a dos joves, "Obrers de la Beata". La missió d'aquests dos joves seria la d'organitzar els actes prescrits en el programa que els hi donava el batle.

Als obrers se'ls coneixia perquè portaven un bon bocí de canya gruixada i tenien la responsabilitat de l'organització dels diferents actes. Després de nombrar-se als obrers, s'obria un parèntesi en el que la gent anava a sopar i en haver sopat començava la revetla. En aquells temps per il·luminar la plaça s'empraven llums de carburo, prop d'una trentena que portaven des de Manacor uns joves d'aquella localitat. Els focs artificials, per l'estil dels que contemplam avui, posaven punt final a la revetla del dissabte vespre.

'LA BEATA' dels nostres padrins

El diumenge de bona matinalada, una banda de música feia tot un llarg recorregut pels carrers de la vila, fent una aturadeta a cada cap de cantó. Seguidament els obrers, els xerermiers i el dimoni feien la recol·lecta de joies visitant sobretot les cacahueteres, abans de que a les onze començàs l'Ofici. El dia de la Beata, la gent estrenava vestit nou. En sortir de missa, a l'Ajuntament hi havia un nou refresc, aquest obert a la gent que en volgués participar. Damunt les dotze del migdia a Sant Martí començava el cos, en el que hi participaven tots els carros de la vila, pel que l'espectacle havia de ser de veure, si es té en compte que eren gairebé totes les cases de la vila les que tenien bestiar eqüestre. Les carreres solien acabar damunt les dues. Llavors la gent se'n anava a dinar. El dia de la Beata, igual que els de Pasqua i Nadal eren molt desitjats

←
perquè eren les poques ocasions en les que la gent podia procurar-se el menjar un poc de carn. Després del dinar, molta gent partia pitxer en mà cap als geleters que s'establien a la plaça, a cercar "aigo en neu".

Per festes, els al.lots solien "besar mans" a concos i familiars majors, a fi de que caiguessin alguns cèntims per poder visitar les cacahueteres que en gran nombre s'instal.laven a la plaça durant el dia i mig de festa.

Durant l' horabaixa la gent solia descansar fins arribar la fresca. Llavors, amb la banda de música o sinó amb guiternes i guitarrons s'anava a cercar "sa balladora", es a dir, l'al.lota que havia de ballar el primer ball. Vuit dies abans de festes, es solia encantar el primer ball i qui arribava més amunt, o sigui qui pagava més aconseguia l' encant. Qui guanyava l' encant tenia el poder de triar "la balladora", que normalment si era un home jove que tingués al.lota, era aquesta.

El dimoni era l' element més actiu juntament amb els obrers de les festes. En temps que aquest personatge era representat per l' amo En Miquel Serra, es conta com aquest sols es llevava el vestit per dormir i com en el cos, durant el temps de carreres feia jutipiris amb foc. També solia fer molt, l' enterrar dimoniets per a llavors desenterrar-los amb les banyes on finalment se' ls col.locava.

Gloses

JAUME NIGORRA.

Es jai de sa barraqueta,
ja ha tornat un poquet vei,
Tomeu, no pareixerà un jersei,
sinó una zamarreta.

Un brotet de romaní,
i cloveia de llimona,
si als nins se'ls endona,
de reuma no han de patir.

Dins un litro de llet es posa,
i es fa bullir una estona,
un poc de sucre sense llimona,
pels pits és bona cosa.

Ho vaig aprendre d'Eivissa,
d'un homo que tenia vaques,
i per tot em feia taques,
perquè erem rera una bardissa.

També fumava tabac de pota,
que s'olor entrava dins els pits,
feia fugir tots els mosquits,
i fins i tot a sa seva al.lota.

Tens ets uis plora qui plora,
pensant amb ell que era mut,
qualque vegada pareixia un puput,
que feia olor d'una hora enfora.

S'any des grip jo vaig néixer,
i només l'he tingut enguany,
per això no és gens estrany,
lo poc que vaig poder créixer.

An es vint anys erem al.lots,
però n'encalçavem qualcuna,
i rebiem qualque pruna,
per voler agafar granots.

S'Autonomia Balear,
ha de tenir sa seva cultura,
és hora de no donar tanta matadura,
en so punyetero català.

En faria moltes de gloses,
si fos com En Santandreu,
si tengués es coratge seu,
Jesús, que en diria de coses.

Opin igual que en Joan Torretes,
de que ses pintades de ses parets,
és com un qui fa teresetes,
perquè no sentin que ha fet un pet.

Es brou que fan dels granots,
és bo per moltes coses,
podeu posar aquestes gloses,
ben tapades dins un pot.

Hi ha hagut albercocs grossos,
i molt bé els ha pagat,
Jaume, no diguis desbarats,
que tot ho faràs a trossos.

Si a tot això no heu entès,
és que n'hi ha un de més viu,
per aquí hi ha un refrany qui diu:
"de fe es beneit no fan pagar res"

Des peixos llevava sa moca,
un pescador a sa vorera des riu,
un anunci depilatori diu:
"es pel allà on toca".

S'ESTANC

tabacs, revistes, papers

Bones Festes

BAR EL CRUCIE

**PRIMERES COMUNIONS ,
ANIVERSARIS, BATEIGS ...**

BONES FESTES

DISSABTES I DIUMENGES OBERT

Ctra. Palma-Artá, km 41
Tel. 560073 Vilafranca

Del Ball de Bot al Ball d'Aferrat

Volem adreçar l'atenció cap a un punt que exigirà posteriors recerques més serioses que aquest escrit que vols només encetar un tema prou important.

El pas de ball de bot al ball d'aferrat no fou a Mallorca un canvi totalment pacífic si es va fer de sobte sinó que fou fruit de molts d'anys de bregues de classes socials possibilitades per la convivència dels dos balls en les vetlades populars.

Per una banda els balls de saló europeu, introduït per les classes dominants que podien ésser fàcilment assimilats per les classes populars (donant-los una nova interpretació), per altra banda les noves concepcions de relació dutes per la gent que havia viscut fora de Mallorca -l'emigració a final del segle XIX i a començament del XX era forta- feren que només els balls d'aferrat substituïssin els balls de bot a les vetlades casolanes i particulars -recordem que el "Parado" espècie híbrida de ball de saló i de ball de bot, creat a començaments de segle, no arrelà mai-.

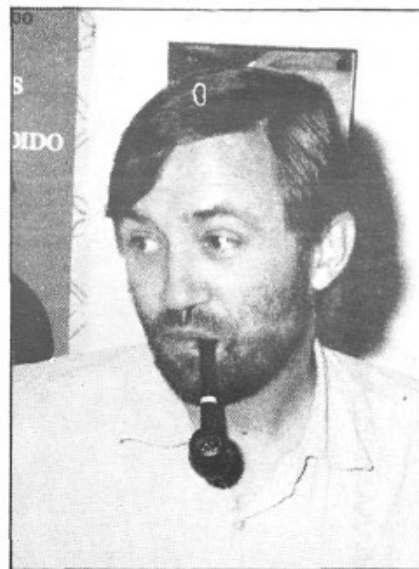
Es a principis de segle XX que el ball d'aferrat substituirà ja més massivament el ball de bot. És durant aquesta època que pels pobles de Mallorca es fan les primeres audicions de gramòfons, els quals aniran substituint els sonadors de jotes i boleros i es ballaran ara les peces dutes de fora gravades als discs moltes de les quals seran incorporades als repertoris dels guitarristes i també dels xeremiers.

Caldria fer una mica d'història de la transició del ball de bot al ball d'aferrat escorcollant la premsa de l'època, els llibres de viatges, la memòria de la gent vella, els programes de festes, etc. Sense cap dubte un document imprescindible és el "Die Balearen" de l'arxiduc Lluís Salvador que descriu punt per punt el panorama físic, social i cultural de la Mallorca de finals del segle passat.

El ball, segons conta, és un dels principals passatemps dels pagesos i de tots els mallorquins: noces, acaballes d'ametles, verema, etc., són ocasions per a balls privats que es fan acompanyats de guitarra, guiterro, violí i pandero: el ball acabava a vegades a trenc d'alba. A la festa major dels pobles es fa també un ball enmig de la plaça, il·luminada amb festers i alegrat per xeremies, flabiol i tamborí. Els balls populars són: la jota, el copeo i el fandango -i també els boleros, encara que l'arxiduc se'n descuidi-.

A Palma i als pobles més grans, s'han introduït els balls moderns de societat acompanyats d'una orquestra o en cercles més restringits d'un piano i es ballen a la moda europea, de cada dia més introduïda als pobles, encara que limitada a les societats que formen les persones més benestants del poble.

Quan el ball de bot deixa de ser el ball popular, el ball usual de tothom, quan ja és més ballat el tango que la jota, és quan floreixen les agrupacions.

ANTONI ARTIGUES BENET
Professor de l'Escola de Mestres

A començament de la guerra civil són característiques les vetlades d'agrupacions folklòriques davant les autoritats -per exemple davant el Comte Rossi- i a les festes d'exaltació patriòtica. La dictadura de Franco va afavorir tota aquesta manipulació de la cultura popular i es va encarregar de fer una triadella de valors eliminant totes les manifestacions culturals que no els eren favorables. És a finals dels seixanta i a començaments dels setanta quan la gent, conscienciada de la manipulació dels seus propis balls comença a retornar cap al sentit de festa que podien tenir els balls de bot. Fer una banda, per la crisi de les agrupacions que no trobaven balladors estereotipats i per altra banda els resorgiments nacionalistes. S'haurà d'estudiar també el sentit de l'actual interès pel ball de bot i de crear noves agrupacions folklòriques a la major part dels pobles de l'illa protegides, quasi totes per les institucions públiques.

Supermercat CATALA

**Les desitja bones festes
de la Beata**

Carrer Principal, 4 - Tel. 56 00 20

VILAFRANCA

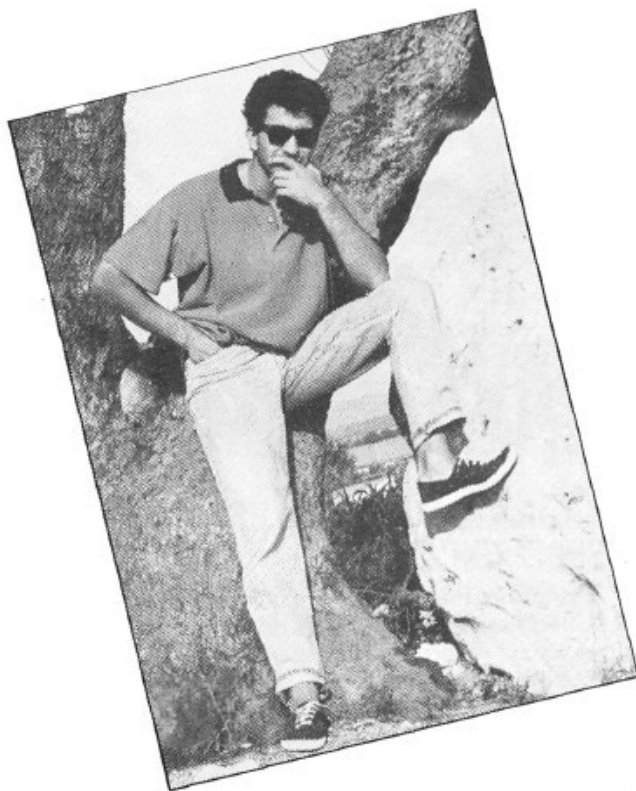
« EL PARC DEL MINISTRE »

Es presentarà dia 25 a Ca Ses Monges a les 21.30

Dia 25 de juliol en el local de Ca Ses Monges tindrà lloc la presentació del llibre "El Parc del Ministre", obra de teatre escrita per Jaume Sansó i que ha estat editada per la Delegació de l'Obra Cultural Balear de Vilafranca.

El llibre serà el primer d'una sèrie que pensa editar l'O.C.B.-Vilafranca, entitat que com sabran els nostres lectors és la que edita "Es Molí Nou". D'aquí el que "El Parc del Ministre" sigui el número u de la "COL.LECCIO ES MOLÍ NOU".

Són 500 els exemplars que es posaran a la venda a partir del proper 26 de juliol, a diversos indrets de la vila com "S'Estany", "Can Caminer" i també a "La Caixa". a un preu bastant econòmic. "La Caixa" ha estat l'única entitat col.laboradora que ha participat a l'edició del llibre d'aquest novell escriptor vilafranquer que és Jaume "Rabassa".

El famós escriptor mallorquí, Llorenç Capellà, s'encarregarà de fer la presentació de "El Parc del Ministre". És el mateix Llorenç Capellà qui ha fet el pròleg del llibre, en aquest, Capellà destaca com; "Jaume Sansó ha sabut sortejar el perill de les influències i l'atmosfera de El Parc del Ministre, és l'atmosfera del seu nom particular: buit i amorosament irònic", i finalitza rotundament: "Qui ha sentit, com a cosa pròpia, el so de les paraules o el moviment dels personatges sobre l'escenari, queda lligat per sempre més al món màgic del teatre".

La portada del llibre és obra de Bàrbara Sansó Portell, i la fotocomposició que ha fet pot induir a l'escàndol als escandalitzadors. La pintora Cati Rosselló ha col.laborat amb una pintura i en síntesi el llibre gaudeix d'una notable presentació, al manco per esser el primer. L'acte de presentació de "El Parc del Ministre" començarà a les 21,30. I us recomenam que no ho us perdeu.

FOTOS: BÀRBARA SANSÓ PORTELL

EL CORALL VERMELL ESTÀ ESSENT EXPOLIAT

El corall vermell mediterrani desvetlla la cobejança d'industrials sense escrúpols. Els nostres bancs de corall, sobretot els d'Albaron, són destrossats per vaixells espanyols i italians que utilitzen, per llur recollecció, la dita "barra italiana", instrument de quasi 6 metres de llarg i més d'una tona de pes que arrasa els fons marins. En un any, aquest corall creix menys de 5 mil·límetres. Els vaixells corallers en canvi, tarden segons en destruir segles de creixement. Cal prohibir immediatament la "barra italiana".

LA CONTAMINACIÓ ENVERINA EL NOSTRE ENTORN

1.700 milions de metres cúbics d'aigües residuals urbanes i industrials, tres milions de tones de sòlids en suspensió i aigües de refrigeració de centrals nuclears, contaminen any rera any, la flora i la fauna de la Mediterrània. Moltes espècies, àdhuc d'ocells, són víctimes d'un penós procés d'extinció. L'acumulació de contaminants en els peixos i en els molluscs constitueix un perill real, per a les persones que els consumeixen. La Mediterrània només renova les seves aigües cada 85 anys. Nosaltres les embrutem molt més depressa. S'ha de parar, des d'ara mateix, la seva degradació.

GREENPEACE

Defensa'ls
Passa a l'acció

LES TORTUGUES MARINES ESTAN AMENAÇADES

Tres són les espècies de tortugues que viuen en la Mediterrània: la babaua, la llaut i la verda. Però els hams dels vaixells marxers, els palangres, els tremalls, els plàstics flotants i la captura indiscriminada i il·legal, ens estan deixant sense cap. Hem d'exigir uns mètodes de pesca

que no resultin destructius. Una altra gran amenaça és el turisme, que envaeix les platges que abans eren utilitzades com a zones per a pondre llurs ous. Les lleis protegeixen les tortugues, però els governs gairebé no controlen el seu compliment. Pocs són els que fan quelcom de positiu per a les tortugues. Ara ens ha arribat el nostre torn.

EL VELLMARÍ S'EXTINGEIX

És poc coneguda l'única foca de la Mediterrània. És el mamífer marí més amenaçat del planeta. A tot estirar, tan sols en queden uns 500 exemplars. Abans habitaven les nostres costes. Avui han desaparegut totalment d'elles i tan sols sobreviuen a Grècia i en altres pocs punts de la Mediterrània. El seu nombre disminueix un any rera l'altre. El seu camí fins l'extinció tan sols pot ésser aturat, si s'estableixen reserves naturals integrals en els llocs on encara sobreviuen.

**EL TEU MAR ET NECESSITA:
DEMÀ SERÀ TARD**

UNA RONDALLA DEPRAVADA

IL.LUSTRÍSSIMS

Abans de res, vull aprofitar l'ocasió per donar-vos els "MOLTS D'ANYS", sense distinció de raza, sexe o religió. Després d'aquestes col·laboracions amb les que he intentat, més o menys, profunditzar amb la realitat d'aquesta comunitat (bé són moltes les ocasions que llepa el surrealisme digne de les millors produccions cinematogràfiques d'En Fellini o Buñuel), he pogut escoltar com la gent em demanava una i altra vegada: "per què una rondalla depravada?". Intentaré clarificar.

"Una": perquè és "unitat" de conceptes.

"Rondalla": Perquè és el sinònim més perfecte que utilitza la modelatit mallorquina del català per narrar una història tergiversada, anormal i fantàstica.

"Depravada": Perquè es tot allò lasciu, egoista, recriminatiu, reprimidor, pervers, decadent ... Tenint en compte tot això i donant-li voltes a la massa gris (el cervell), crec que el més raonable es fer patent de qualque manera tot el que ens indigna.

Resumint: **"Una Rondalla Depravada"**, és una denúncia a una societat que no respecta a l'home com a ser. La història impotent d'un cronista crític i per això criticat. Visca la llibertat d'expressió!

Les oportunitats per retrobar-nos amb la nostra consciència són, en ocasions, escasses, sols si nosaltres ho provocam. No parl d'escan-

dalitzar-se, ni tan sols prodigar el més pur puratisme. Parl de l'autocrítica i de la tolerància, de saber jutjar els esdeveniments i les persones. Si a aquest concepte el marcassim com un precedent, com a principi bàsic, tendriem l'oportunitat d'engrescar el diàleg entre nosaltres mateixos, sabriem comentar sense disparitats i no esser hipòcrites (que sempre ho serem).

Si he fet, fins ara, sols declaracions de principis és perquè crec que és la forma més indicada per introduir-se dins qualsevol tema. Sempre m'ha agradat més el saber el "per què", al contrari de molts que s'interessin més del "com". El "com" sempre m'ha sonat a morbossitat, a "xafarderisme".

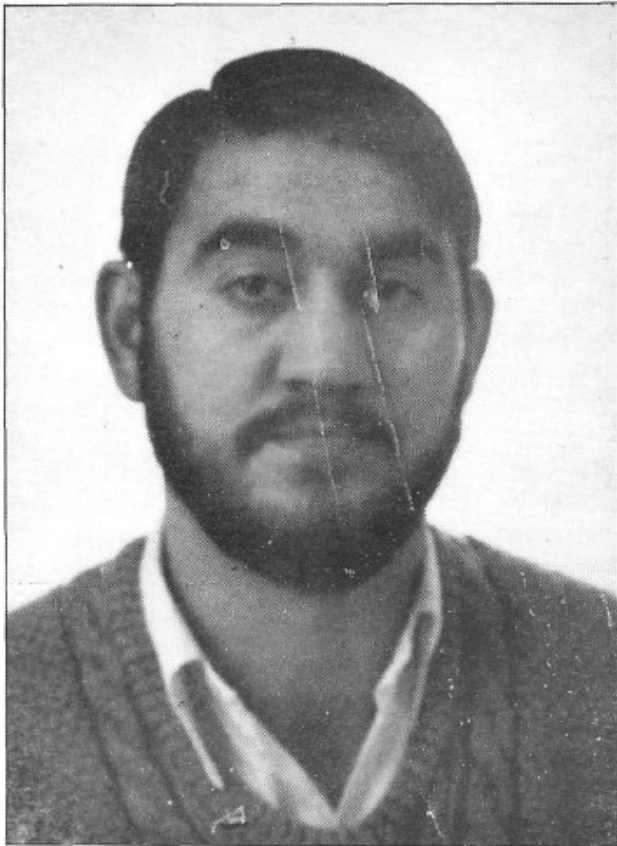
Per tot arreu la mort ha deixat una consternació als apropats i amics. Més extensa és aquesta consternació quan aquesta persona que ens deixa ha influït per bé, a la societat que l'ha enrevoltat. A les esferes del poder polític, com a la més mínima reminiscència folklòrica, és normal reconèixer oficialment la labor duita per tal o qual personalitat "il·lustre", així és com s'anomena o en tot cas "fills adoptius". Fins aquí tot normal, típic i decent. El problema apareix quan aquesta personalitat no és suficientment rellevant dins el seu camp, fora del poble.

No dubten que no és més que una contradicció estúpida i llastimosa. Fa un parell de setmanes que l'Amo En Toni "Salero" ens deixà i obria així un clivell profund a la nostra pròpia cultura, a la curta història cultural del nostre poble. El problema de que us parlava abans és el de la relevància dins i fora de les nostres fronteres. El que passa en aquest cas és que simplement l'amo En Toni "Salero" no era influent, no era cap llicenciat en lletres, no era cap canonge o capellà. Si hagués de fer patent la meua ràbia no em sortirien altres paraules que "NO HI HA DRET". No és, en tot cas, "CULTURA" mantenir i crear l'art de glosar?. No ha estat aquesta la forma d'expressió festosa que s'ha mantingut fins els nostres dies?. La resignació no serà el meu lema. Si fer reconèixer les personalitats populars ens ha de realitzar com a poble, fem-ho AVUI o DEMÀ, o d'aquí a cent anys permetrem esser ignorants.

JAUME SANSÓ.

LLORENÇ SANSÓ, UN RECORD QUE SEGUEIX VIU

VIDA TRENCADA

Terra calenta, cant de cigales,
has tornada trista, de color gris,
un cor de jove baixa les ales,
la seva boca perd el somrí.

Com una planta pel llamp trencada,
deixa marcides les seves flors,
així a la vora l'esposa aimada,
i els fillets tendres rompen en plors.

Dins el calvari una pau sura,
calma, dolcesa i serenitat:
Déu te cridava, fruita madura,
a ca el teu Pare ja has arribat.

Ara recorda, qui te coneix,
el teu exemple d'home de bé,
de Déu implora i aconsegueix,
per nosaltres vides amor i fe.

Joan Francesc Marc.

Miquel Barceló

Dia 2 d'agost quan hagin passat les festes, quan els vilafraquers comencin a encetar el seu ben guanyat temps de vacances, es complirà el cinquè aniversari de la partida d'En Llorenç Rabassa. Cinc anys després, les seves darreres lliçons mestres de lluita, coratge, serenitat i fe davant l'irreparable destí es preserven fresques dins el record de qui gaudirem de la seva feel i honrosa amistat.

Abans de començar aquest petit homenatge en record seu, i del que hi participaran a ben segur tots els nostres lectors i demés vilafraquers, tractava jo d'ordenar una mica els sentiments que aleshores borronaven

la meua ment. He de confessar que m'ha resultat prou difícil, no per manca de memòria sinó perquè molt sovint, recordar és tornar a viure.

Sempre em quedaran gravades les darreres converses curtes que mantinguerem. Després de la cordial salutació (jo estava aleshores complint el servei militar en el País Basc i a les poques ocasions que en els darrers mesos en verem, Llorenç i jo ens pegavem una bona estreta de mans), no sabia que dir-li, m'engabiava una por estranya, tal vegada em quedava massa sorprès de la seva naturalitat, del seu sentit de l'humor. Llavors la confiança amb el mateix que transmetia En Llorenç, em treia de la cuita.

Una de les seves moltes i gairebé sempre ben dissimulades preocupacions, fou el futur del club esportiu de futbol. En Llorenç va ésser, el temps així ho ha demostrat, un pilar insubstituïble dins l'esdevenir cultural del nostre poble del final de la dècada dels 70 i començament dels 80.

La seva, tristement, esperada partida no sols remogué i debilità els fonaments culturals de la vila, sinó que també despertà els sentiments més profunds de familiars i amics que deixaren constància de l'esperit lluitador d'En Llorenç i que d'una o altra manera participaren de la partida per a l'esperança. Una partida després d'un curt però enlluernador caminar que pot servir de

doctrina a totes les generacions presents i vinents de "la Vila d'En Llorenç".

Perquè En Llorenç omplí varies pàgines de la nostra història em demanat a la seva família el poder fer uns quants extractes al "Recull de Recordances" que feu el seu oncle el Pare Llorenç.

Lluc, 1 de novembre de 1983.
Llorenç Caldentey. (Missioner dels Sagrats Cors de Jesús i de Maria).

"Per a qui són aquestes fulles ?. Per a la seva esposa Magdalena, els seus fillets Margalida i Jaume, familiars més pròxims i els més íntims amics de Llorenç.

Per què he fet aquest recull ?. Perquè Llorenç ha deixat dins tots nosaltres un record i un exemple imborrables i voldríem que la nostra vida se semblàs un poc a la seva. La lectura d'aquestes fulles nos ajudaran a ser cada dia més autèntics més valents dins les proves de la vida i a l'últim moment, davant la prova de la mort. Ens recordaran que és necessari:

* Lluitar amb valentia per fer un món millor.

* Que la família és un "valor" molt important dins la nostra societat i que s'ha de fer el tot per salvar-la.

* Que just treballant i donant-nos als altres, trobam la verdadera alegria.

* Que l'amistat és un vertader tresor...

* Que és d'homes donar paraula i complir-la.

* Que la fe viscuda intensament fa perdre moltes pors. ... amb molt d'afecte l'oncle Llorenç.

"Vull donar gràcies a Déu perquè m'ha elegit a mi, ser el primer de la família que parteix".

"Ara em sent amb forces, però a lo millor algun dia flaquejaré. Vos ho dic per a que m'ajudeu".

"Sent una gran preocupació per la formació, principalment religiosa, dels meus infants i voldria -si tenc temps- escriure qualche cosa que fos com el testament d'un pare als seus fills".

Paraules de la Bíblia que pocs dies abans de morir Llorenç les llegia a la seva família i que foren per ell de gran esperança i conhort.

Lectura del llibre de la Saviesa 4, 7-15.

"El just, encara que mori prest, trobarà repòs, perquè no són la llarga vida o el nombre d'anys els qui donen la mesura d'una vellesa honorable: un home de seny és igual que si tingués els cabells blancs, i una vida neta val tant com una edat madura. Déu s'ha complagut en la seva vida i l'ha estimat, i veient que vivia entre els pecadors, se l'ha enduit. ... que Déu dona als sants el favor i la gràcia, i ve a visitar els seus elegits"

Síntesi d'una entrevista de Llorenç amb el seu oncle Llorenç el mateix dia que complia els 29 anys i després de visitar el metge.

Lluc, 31 de maig de 1983.

"Ara sé que he de morir prest. Me vull preparar bé. Si he intentant viure com a bon cristià, ara més.

- Vull venir a Lluc per preparar-me millor, per

reflexionar damunt la meua vida. Però ho demanaré a Na Magdalena.

- Vull també donar gràcies a Déu perquè m'ha elegit a mi ser el primer de la família que parteix.

- Faré sofrir lo menos possible als altres, per tant m'esforçaré en dur una vida normal de treball, alegria, etc,...

- Ara em sent amb forces, però a lo millor flaquejaré algun dia. Vos ho dic perquè m'ajudeu.

- Sent una gran preocupació per la formació, principalment religiosa dels meus infants i voldria -si tenc temps- escriure qualche cosa que fos com el testament d'un pare als seus fills. (La mort no li donà aquesta oportunitat).

El Pare Llorenç recorda unes de les seves darreres paraules.

- Ara ja fris de partir. Estic preparat, estic preparat. Prest estaré dins un cel nou i una terra nova.

General Deheza (Argentina), 24.10.83 Nadal Caldentey.
Carta a la família.

"... És difícil explicar-vos els moments amargs que he passat. Sols els qui

estan lluny de la família en som conscients. ...els moments trists no els he pogut compartir amb ningú, malgrat m' hagin expressat les seves condolències. Vos asseguro que encara amb la fe se me fa difícil trobar la pau interior. Pens que és un somni, un mal somni, no puc pensar mai el que realment ha passat. els moments que passarem junts a la meua darrera visita no se m' oblidaran mai. Les discussions acalorades, tants de records no moriran mai. Anim a nosaltres ens toca remar fort, molt fort, en contra de les corrents, però amb la força i anclats en la virtut de l'esperança no serem mai vençuts".

Contumasa (Perú)
31.08.83 Pere Fons.
Carta a la família.

"Amics: el dia 29 he sabut de la mort d'En Llorenç, ha estat per a mi un dia trist. En Llorenç era i serà sempre un gran amic. Per a mi, En Llorenç no morirà mai, només moren els egoistes, els que treballen per ells mateixos, però en Llorenç treballà per el poble, la vila, la gent, les persones, i el poble, la gent, les persones, són Déu i En Llorenç estimava aquest Déu únic i vertader: el poble, per això ell no morirà mai, perquè les seves idees, la seva entrega, la seva il·lusió perduraran sempre.

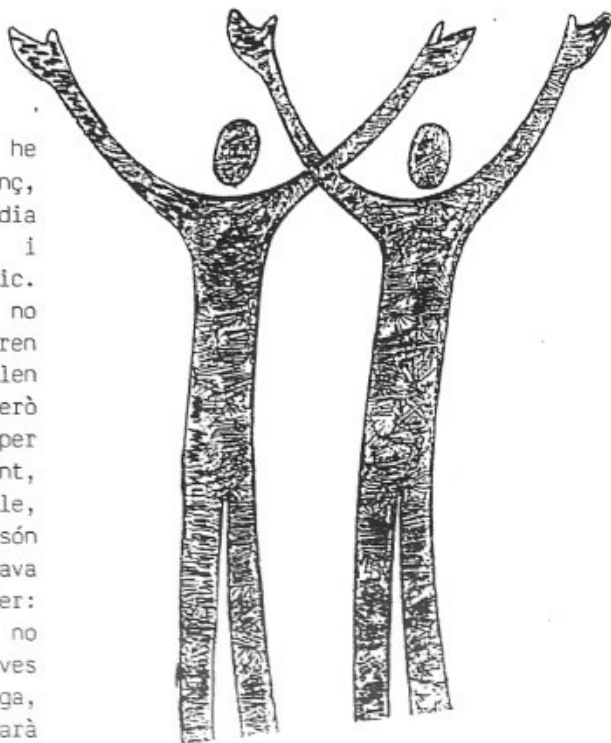
Que Déu ens doni acceptació d'aquest fet i ganes de treballar per lo que més va estimar En Llorenç; el poble".

Vilafranca de Bonany.
Desembre del 83. Miquel Mulet.

"Vaig conèixer En Llorenç,

la manera de pensar i de sentir d'En Llorenç, a la primeria que ell sabia quina era exactament la seva malaltia. Quant el metge li confirmà que el seu temps de fer camí per aquest món tenia fita posada, va respondre de la manera més normal: amb un desconcert profundament humà. Se li obria un entreforc de camins: l'enfonsament, la desesperança, el deixar-ho anar tot ... per una banda; per l'altra, remuntar dificultats i dedicar-se amb tota l'ànima, a treure-li el suc a la vida.

... la seva preocupació eren els fills. Pensava que l'ofici de pare esdevé decisiu quan els al·lots

arriben als dotze-tretze anys. I ell ja no hi seria per guanyar-se la confiança i empatar amb els fills llargues xerrades que els ajudassin a encetar camins de profit. Volia deixar-els

hi un escrit estructurat damunt dos eixos; l'honoradesa i la dedicació als altres.

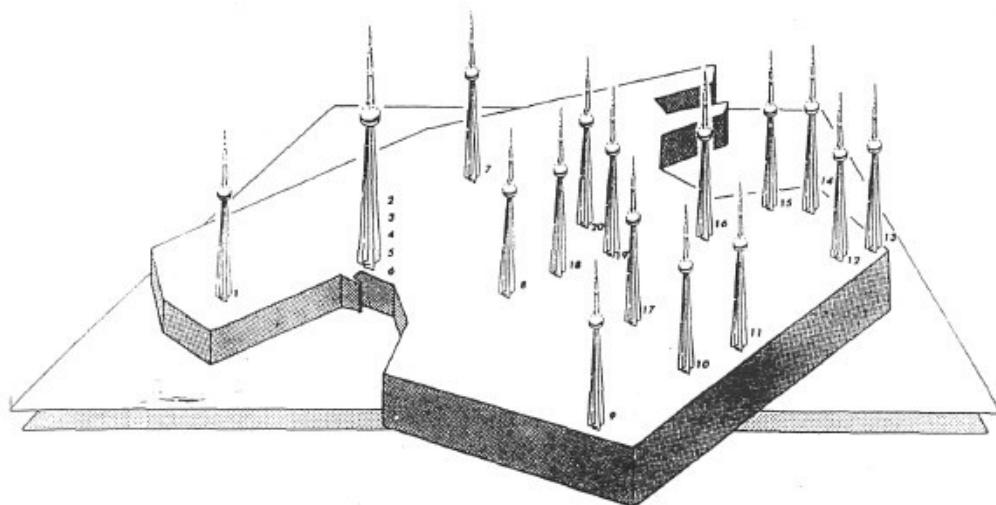
Voldria afegir com En Llorenç em va empaltar la radicalitat del seu coratge. Per aquell mateix temps, jo aguantava fortes pressions, de diversos indrets i la meua temptació era de cedir a un "populisme", que faria mamballetes. I deixar per a temps millor el llevat de l'Evangeli, capaç de fer tovar una societat egoista. L'amistat i la confidència d'En Llorenç, el contagi del seu coratge no em deixava triar més que un camí. Perquè si demà, qualcú que pentura avui no em fa massa cas, no pogués trobar sentit a la vida, com n'hi va trobar En Llorenç, perquè jo no hi hagués aficat dins la pasta de la seva vida el llevat de l'Evangeli?.

Per això, entre els meus sufragis, sempre hi surt un "gràcies Llorenç, pel coratge de la teua fe".

Vilafranca (Revista Santa Bàrbara). Maria Barceló.
Setembre de 1983.

"Tu no ets un record. Simplement una presència, presència en una mirada, en un gest d'amor, en un somriure als llavis, amb totes les coses tan significants... perquè TU LLORENÇ estaràs present en el nostre caminar, el caminar de tots i la nostra lluita constant per a un món millor. Ha brotat del teu cor la llum i seràs per sempre el gra de blat que fruitarà entre totes les persones que t'estimam".

«Federació de Mitjans de Comunicació Local»

Call Vermell Ràdio (Campos)
Felanitx Ràdio
Porreres Ràdio
Ràdio La Vila (Vilafranca)
Ràdio Murta (Montuïri)
Ràdio Maria
Ràdio Petra
Ràdio Son Servera
Ràdio Enut i Truc (Sóller)
Titoirta Ràdio (Algaida)
Ràdio Ca'n Picafort

Miquel Barceló

El darrer diumenge de juny, emissores de ràdio lliure de dotze localitats de Mallorca, entre elles **Vilafranca**, es varen reunir a Sóller amb la finalitat de constituir la "FEDERACIÓ DE MITJANS DE COMUNICACIÓ LOCAL".

Totes les emissores representades coincidiren en la necessitat de que cada poble compti amb uns mitjans de comunicació propis que puguin donar a conèixer els esdeveniments de cada poble. Els promotors de la federació consideraren també i de forma molt especial la conveniència de potenciar l'unitat lingüística entorn a l'ús del català com a llengua pròpia de les illes.

En assemblea fou elegida la primera junta directiva que presidirà Joan Barceló que pertany a "Porreres Ràdio". Josep Sansó, en representació de **RÀDIO LA VILA** formarà part de la junta directiva.

Tota vegada que ara s'ha constituït la federació d'emissores locals, el repte que haurà d'afrontar el grup directiu és la legalització de la pròpia federació. Segons la nova Llei d'Ordenació de Telecomunicacions s'estableix un pla

tècnic per donar freqüència a les ràdios locals, per tant és d'esperar que prest les emissores de la nova federació puguin emetre de forma legal i normalitzada.

A la mateixa reunió les ràdios locals deixaren clar que aquestes no fan cap tipus de competència a les emissores comercials al no emetre ni incloure publicitat entre

la seva programació.

El president de la recentment constituïda federació assegurava que "les emissores de ràdio comercials de Ciutat, no entenen que Mallorca no és només Palma i que la llengua de la gent dels pobles no és la castellana. Mallorca no és sols folklorisme", assegurava Joan Barceló.

Electrificacions

Huguet

Instal·lacions elèctriques,
Sanitàries, Gas, Aire
Acondicionat i Calefacció

BONES FESTES DE LA BEATA

COSTA I LLOBERA, 2
Particular: Palma, 28

Telf. 56 0119
VILAFRANCA

PEP GAYÀ

... Tenia la pell bruna i anava sempre ben afeitat. El cabell, tallat curt i pentinat cap enrera, més espaiat als costats de la clenxa i molt abundós i agrisat en els temples, enmarcava un front ample, aixaragallat i ple de costures. Les tiges d'unes ulleres de conxa amb vidres transparents estrenyien l'arrancada del nas rabassut, noblement corbat. Les galtes solcades d'arrugues i el mentó, ben format. Un destí atzarós semblava pesar sobre aquella testa, inclinada normalment cap a un costat; amb tot, però havia estat l'art el que havia modelat aquelles faccions fins al darrer tret, que altrament haurien estat l'obra d'una vida feixuga i agitada.

L'art representa sense cap mena de dubte una vida exaltada. L'art dona felicitat a l'artista, però l'esquinça més depressa. Grava en el rostre dels seus servents la traça d'aventures imaginàries, intel·lectuals, i congria, a la llarga, àdhuc en una existència feta de silenci claustral, un aviciament, un refinament, i alhora un pessigolleig als nervis, com difícilment pot generar-los una vida plena de passions i plaers disbauxats.

Massa atrafegat en les tasques que el propi jo i la seva ànima li mancaven, massa desafecte i l'esbargiment per enamorar-se del món violat de l'exterior. N'havia tingut prou amb la idea general que hom pot fer-se de la superfície terrestre sense traspasar el propi cercle.

- Anam per la vida cercant inútilment l'autèntic jo, quan la majoria de vegades ho duim dins nosaltres. A través de l'art, es pot trobar el "jo" autèntic, l'art, sigui clàssic, abstracte, modern, etc., si l'artista és sincer amb ell mateix,

donarà a llum un equilibri inusitat, perquè sense adonar-nos l'espectador captarà fàcilment a través de la creació artística i aquella pau interior, el missatge per la qual fou concebuda.

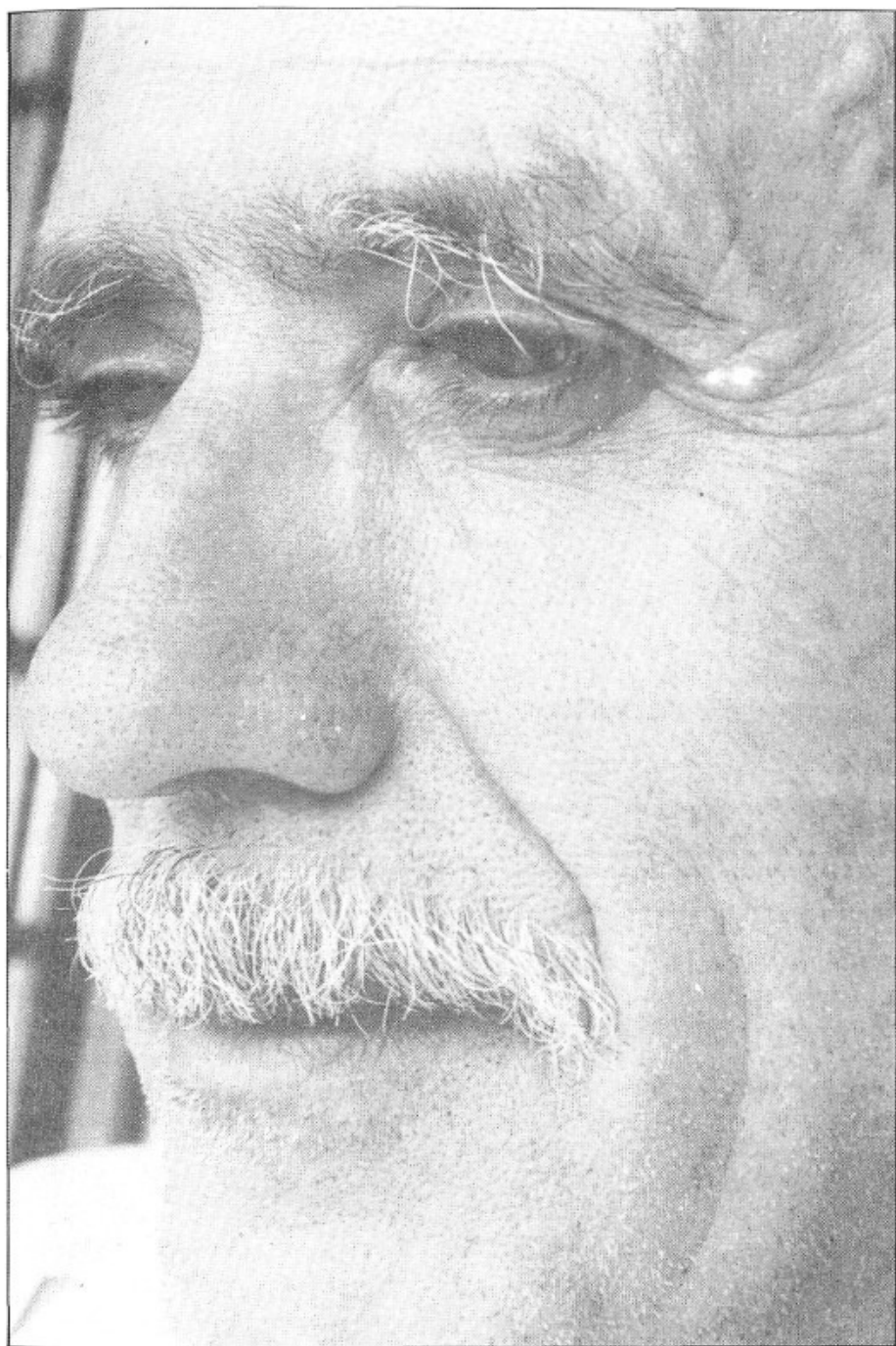
... perquè has de saber que nosaltres els artistes no podem seguir la via de la bellesa si Eros no ens acompanya. Et fas càrrec ara que nosaltres no podem ésser savis ni dignes?. L'educació del poble i del jovent a través de l'art, és una empresa perillosa que cal prohibir, perquè, com pot servir per ensenyar, aquell que ha nescut amb

"Per poder valorar l'art ha d'haver-hi harmonia i equilibri en tots els seus aspectes i formar un sol cos, de manera que les futures generacions puguin sentir-se orgullosos dels seus avantpassats

una tendència incorregible i natural a l'abisme?.

- L'home, juntament amb la seva ambició i la fam de poder, ha despreciat la senzillesa que ens dona la natura, per conquerir, avassallar i dominar. Perquè sense adonar-se'n ha estat víctima de la seva pròpia ambició. Per poder valorar tant la naturalesa com qualsevol obra d'art, ha d'haver-hi harmonia i equilibri en tots els seus aspectes i formar un sol cos, de manera que les futures generacions puguin sentir-se orgullosos dels seus avantpassats.

Medità sobre la misteriosa aliança que hauria d'existir entre la llei i l'individu per tal de que en brollés la bellesa humana; d'aquí passa a la consideració de problemes generals sobre la forma i l'art, i trobà, a la fi, que els seus pensaments i conclusions s'assemblaven a certes suggestions del somni.

"Avui impera un individualisme i materialisme fora de mida".

"Per esser un autèntic artista, has de ser autodidacte i sincer per expressar l'art tal com la persona ho sent".

"L'escultura ha de ser, sincera, espontània i universal".

- Opin que per esser un autèntic artista, has d'esser autodidacte i sincer i expressar l'art tal com es sent. Quan tallis la fusta, el marmol o el fang, has de profunditzar dins la matèria, perquè després sorgesquin les formes amb il·lusió, passió i llibertat, i que la peça esculpida, pugui transmetre un missatge d'esperança i il·luminació.

I veié com de mica en mica les cel·les s'anaven arquejant amb més intensitat i simetria, com el perfil dels ulls s'allargava, com aquests esdevenien més lluminosos gràcies a un lleuger toc que sols l'habilitat de l'artista es capaç de crear, una mica més avall, on la pedra havia esdevingut resseca, veié com, després, apareixia un to de carmí suau.

L'escultura ha d'esser primerament, sincera, espontània i original, i segon, universal. He intentat dur

- Crec indispensable per a la creació artística, la realització personal i principalment, la profundització del sentiment, i més avui on impera un individualisme i materialisme fora de mida.

La part millor de l'artista no és l'art en sí mateix, sinó allò que anomenariem "l'esperit de l'obra", l'ànima i el misteri de la seva pròpia personalitat.

... deixava que els ulls se li perdessin mar endins, que l'esguard li fugís, es negués i s'esborronés dins la calitja monòtona de la deserta immensitat. Per l'ànima de repòs de l'artista que ha treballat feixugament i desitja sostreure's a la munió de formes que l'atabueixen amagant-se en el sí de la senzillesa desmesura.

l'escultura al món fantàstic de l'abstracte (abstracte no vol dir desvinculació del fet humà ni de la naturalesa), he vist la realitat no com a tal, sinó com element i forma plàstica.

"Si l'artista és sincer amb ell mateix, donarà llum a un equilibri inusitat i l'espectador captarà fàcilment la creació artística".

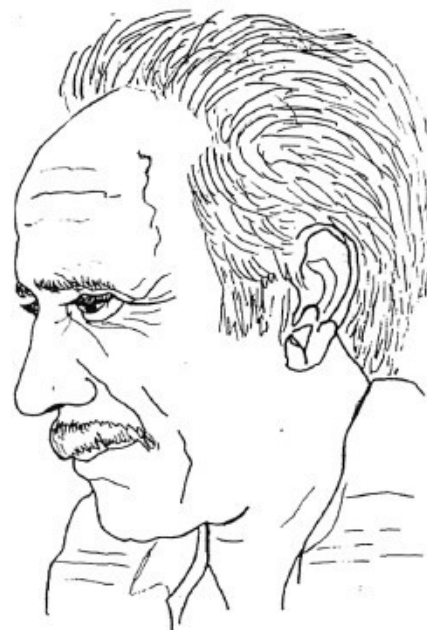
I fins aquí el que fa referència a la creativitat del pensament de l'artista, en compenetració constant en els fons i formes de la inspiració vers l'art.

Tal vegada fes falta profunditzar més dins la personalitat del nostre entrevistat, descobrir noves iniciatives per arribar a conèixer del tot i amb més profunditat els coneixements que podríem descobrir a través del món de l'art.

Saber com pensa de la música, de la pintura, del gran Miquel Àngel, etc. Però deixem que el propi artista, pugui guardar part dels seus secrets, deixem que els misteris dels grans creadors els descobreixin els descendents de la nostra nissaga.

FRANCESC AMENGUAL.

Dibuix: MIQUEL FEBRER

Nota: La introducció i les notes aparegudes davant les respostes han estat tretes del llibre - de Thomas Mann, "La mort a Venècia".

Ara més que mai ANAM PER FESTES !

MOLTS D'ANYS

Es-Niu

Vivències i Records

CATALINA ESTRANY.

Crec que és degut a la malaltia, que sempre trob el temps llarg. Per això sempre fris de que les dues revistes de la vila, tant "Es Molí Nou" com "Santa Bàrbara, arribin a les meves mans. Abans de seguir, per tant, vull donar les gràcies a totes aquelles persones que treballen a aquestes publicacions nostres.

Gràcies a elles, els vilafrancers saben notícies, tant de l'Ajuntament, com de l'església, així com d'esports. Per cert que trob que En Biel de S'Hort ho fa molt bé dins aquesta secció. Enhorabona Biel!, és que jo sempre he admirat a un al·lot quan fa coses d'home, més que quan un home en fa d'al·lot.

El temps, ara, em permet llegir i escriure i veritablement aprecii molt poder-ho fer. També tenc moltes estones per xerrar amb Déu. Jo per sort sempre he estat un persona molt devota i amb molta fe.

Cada dematí intent donar gràcies a Déu per la nit passada i deman salut i força per passar un bon dia, sempre que sigui possible amb una mica de més alegria.

A la gent de la meua edat difícilment ens fugirà de la memòria les oracions que de nines tinguerem ocasió d'aprendre. Em ve ara a la memòria aquella que diu:

"Si aquesta nit em moria,
i no em pogués confessar,
ni amb frare ni capellà,
em confés amb vos Maria,
amb vos Mare de Déu,
per a què quan em moriré,
vull estar en gràcia de Déu".

Per a mí l'oració és una de les millors maneres de xerrar amb Déu. També dins el temps una troba records per a la gent que t'ha ajudat en algun moment de la teua vida. Sempre hi ha un record

pels pares que dia a dia et feren camí o per aquelles monges que t'ensenyaren tot el que elles sabien. També et vénen al record les persones conegudes a les que la sort no acompanyà. Em ve a la memòria aquella mestra que li deien Donya Francisca, tota bondat, que quan estava a punt de casar-se amb el metge "Sancho", en temps del moviment quedà totasola ja que al metge el mataren.

La vida està plena d'esdeveniments, uns trists, altres alegres. És important viure-la i deixar també que els altres la puguin viure. El mes qui ve procurarè estar de nou amb vosaltres. Bones Festes !.

MATERIALS CONSTRUCCIÓ

Pere Bauzá Morey

TRANSPORTS

Rajoles, paviments ceràmics y de grés, terrazo, etc.

C/ Sta. Bàrbara, 16

VILAFRANCA

Telf. 56 03 88
560049

VOLEM MITJANS DE COMUNICACIÓ EN CATALÀ, ARA!

La situació de subordinació de la nostra llengua en els mitjans de comunicació, si exceptuam la televisió produïda per i per a Catalunya, sembla ben bé la mateixa de quan es va signar un Manifest encapçalat amb el mateix eslògan que el d'avui, ara fa prop de dos anys, coincidint amb l'aprovació de la Llei de Normalització Lingüística al nostre Parlament.

Creim necessària, doncs, una altra forta empena que doni suport a les iniciatives adreçades a corregir el greu desequilibri actual i que ompli de contingut les previsions de l'esmentada Llei, la qual dedica un dels seus quatre capítols als mitjans de comunicació, bàsics per dur a terme la normalització lingüística. Cal promoure el coneixement i el desenvolupament de la llengua i cultura catalanes, especialment des de la perspectiva de les Illes Balears, en tots els mitjans de comunicació social, i en particular en aquells d'on és més absent, com és ara la ràdio i la premsa popular (art. 27); impulsar la normalització a les emissores de ràdio i canals de Tv estatals o privats amb audiència a les nostres Illes, a fi de promoure-hi l'ús del català com a llengua pròpia de les Balears (art. 28-2); fer possible que el dret dels ciutadans a ser informats pels mitjans de comunicació social en llengua catalana tant com en llengua castellana (art. 29-1), no sigui solament una declaració retòrica. Són tasques que pertanyen no tan sols al Govern de la Comunitat Autònoma, sinó a totes les persones preocupades pel present i pel futur de la nostra llengua. Per aquestes raons proposam que a través de l'Obra Cultural Balear i a partir del present 1988, s'emprenghi el *Projecte Proa*, un programa d'accions possibles i necessàries. La seva realització farà que preceptes bàsics del nostre Estatut d'Autonomia, al cap de cinc anys de la seva posada en marxa, rebin el contingut que els correspon: increment del coneixement i de l'ús de la nostra llengua, consolidació de les característiques de nacionalitat comunes dels pobles de les Illes Balears i la normalització lingüística com a objectiu permanent dels poders públics autonòmics.

PROJECTE PROA

1. Creació d'un setmanari popular en català, de gran difusió i d'interès general.

2. Recepció de Catalunya Ràdio i de Catalunya Música, emissores institucionals de la Generalitat de Catalunya, que gaudeixen d'una audiència i d'un prestigi comparables al de TV3.

3. Per les mateixes raons, recepció de Ràdio 4 de l'ens públic RTVE, per iniciativa de la seva Direcció General.

4. Suport actiu als projectes normalitzadors agrupats entorn de la

"Federació per a la Legalització de les TV locals" i de les ràdios locals i comarcals de les Illes Balears. I de manera especial al projecte d'una emissora de ràdio, seriosa, competitiva i de qualitat, d'àmbit insular o interinsular.

5. Recepció de la Televisió Valenciana (TVV), tan bon punt comenci a emetre, sempre que l'ús de la llengua pròpia hi sigui exclusiu o àmpliament majoritari.

6. Recepció del segon canal de TV3 (TV4), tot d'una que comenci a emetre. Consolidació de la recepció de TV3 i del sistema bilingüe (català i versió original). Atribució de freqüència al repetidor d'Alfàbia, atesa la petició de l'Ajuntament de Bunyola, d'acord amb les indicacions de l'Administració Central.

7. Donar suport a les iniciatives de creació d'un canal de TV

propi, d'àmbit insular o interinsular, que a la vegada impulsi i coordini les TV locals i comarcals.

8. Enfortiment de l'autonomia de funcionament del Centre Territorial de TVE-Balears i millora quantitativa, qualitativa i d'horari d'emissió de la seva programació.

9. Consolidació de la revista "EL MIRALL", com a revista cultural i d'opinió de caràcter mensual, i suport a d'altres iniciatives consemblants.

10. Suport a la revista "EL TEMPS", editada a València, com a revista setmanal d'informació general.

11. Estimul a la consolidació, professionalització, creixement i coordinació de la Premsa Forana.

12. Augment significatiu de la presència del català a la premsa diària i a les ràdios privades de les Illes Balears.

13. Consecució de la presència de les Illes Balears (a nivell d'informació, de programació i de participació) en tots els mitjans de comunicació originats a les altres Comunitats Autònomes amb llengua comuna, sobretot en els de titularitat pública i que es reben a les Illes Balears.

14. Enfortiment de la col·laboració a tots els nivells entre els Centres Territorials de RTVE (eix informatiu General Riera, Aitana i Sant Cugat), a fi d'avançar cap a un espai de comunicació de tota la nostra àrea lingüística, i recepció de tota la programació emesa en català per aquests centres.

DEMANAM el suport decidit de les institucions, entitats, agents socials i de tots els ciutadans, perquè aquest programa pugui dur-se a terme, convençuts que les accions que conté seran de gran eficàcia per a la promoció de la nostra llengua.

Pere Fons

LEFEBVRE

Un nou muntatge, una nova comèdia. L'extrema dreta i les dictadures han trobat una pare. Els milions han pogut molt. No es pot servir a Déu i als doblers. El senyor Lefebvre ha triat els doblers. Ara podrà construir tots els temples que volia damunt la terra. Serà un poc com l'E.T.A.. L' E.T.A

Les beates d'aquesta nova institució tornaran tenir feina a rompre; brodar, fer randetes, vestir altars, ornaments sacerdotals de tota mena. Els argenters es posaran en marxa per tornar a fer calces d'or, patenes, culleretes per

crist, és el Poble, és la societat, és la comunitat. Es tracta, d'acord al moviment Lefebvrià, d'allunyar aquestes idees de la gent, per poder seguir construint una societat de diferències, on la gent accepti a uns pocs molt rics i uns "molts" proletaris i pobres.

Això és el que amaguen darrera els ritus, llargues oracions, sotanes, collerets, randes, miracles cap el cel i capades fins a la terra.

El misteri deixa d'esser misteri quan comença a ser una crua realitat. El Concili Vaticà II volgué entrar dins la realitat humana, per aixecar l'home, ressuscitar-lo i donar-li la dignitat que li pertoca, dins la Llibertat, fora de la por i bruïaries.

Però resulta que dins clima de Llibertat i Justícia, el capitalisme no té maneres de subsistir, es veu al descobert, es veu les ferides obertes i no troba medicina per curar-les. Els doblers ja no són bons per comprar-la. El millor és comprar un metge que faci una medicina per a ells, que tapi les ferides per a que les mosques no hi vagin, encara que saben ben cert que no es curarà mai. Així podran seguir comprant i venent el sagrat i els doblers podran seguir tapant la veritat.

ha de segrestar els milions per aconseguir subsistir, En Lefebvre s'ha de vendre als milionaris per aconseguir tot el que vulgui. S'ha agenollat davant els duros. Tal vegada li anirà bé meditar la frase d'Atahualpa: "Mai m'agenollaré davant res ni ningú".

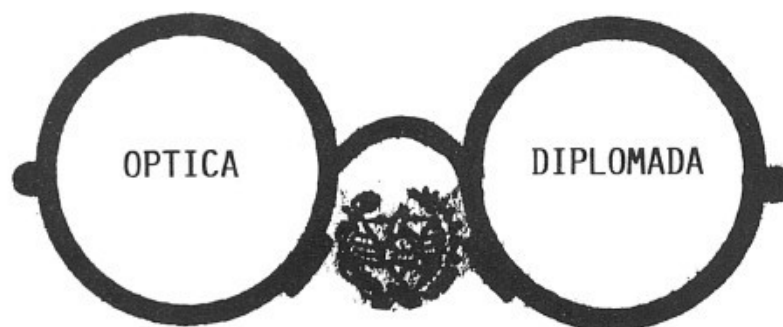
medir les gotes d'aigua i evitar no alterar el vi, etc.

Tot el millor pel senyor. El senyor tot s'ho mereix. Aquestes són frases consagrades dins el beator capitalista.

Tot això és per allunyar el senyor del poble, per a què de cap manera es descobrixi que el Senyor, Jesu-

OPTICA BONANY

JUANJO MARCH BALAGUER

Graduació de la Vista
Venda de montures i vidres graduats.

Bones Festes de la Beata 1988

Crta. de Palma, 43.

VILAFRANCA

BAR

CA'N BOLETO

DESITJA

BONES FESTES

C/ Palma, 11

Tel. 560223

VILAFRANCA

Fusteria

J. JAUME NICOLAU

ESPECIALITAT EN TOTA CLASSE
DE PORTAM, VIDRIERES,
PERSIANES, ARMARIS A MIDA
EMPOTRATS, CAIXONERES, ETC.

BONES FESTES

Taller:

C. Sant Josep, 93.

Particular:

c/. Bonany, 53

Telefon 56 03 71

VILAFRANCA DE BONANY

SOLIDARITAT

La mort és negació de vida, suposa soledat i aquesta margina. Davant una i l'altra - n'hi ha molts que creuen que el millor és deixar-ho anar tot. Sí, com els amics del cap de la sinagoga; "La teva filla ha mort. Per què molestar al Mestre?.

Mort, soledat, marginació. Tres paraules que podem dir i repetir, que sí, estan de moda, però que la seva realitat l'hem d'allunyar com més enfora millor.

Jo sé que el Mestre no ens va parlar massa, però sí que va tenir una actitud clara: Vida i Solidaritat.

"Mentre hi ha vida, hi ha esperança" deim en mallorquí. Com a creients podem afirmar sense por, que allà on hi ha mort, pot néixer la vida. Allà on s'ha optat per morir lentament o ràpidament, pot haver-hi la lluita per reconquistar la vida. Quan un s'ha ficat "mort" a través de la vena, i així troba soledat i s'automargina, segon a segon, pot tornar a sentir el bull de la vida, que també és retrobar els altres, les coses ... És tornar a caminar amb les pròpies cames, no necessitar una dosi de "mort" per poder "aguantar la vida". És retrobar el gust per la comunicació, el passeig, la natura, el menjar ... "i els hi va dir que donassin menjar a la nina", pel ...

Sols és possible la vida si un mateix vol i troba una mà amiga.

Com podem destruir la marginació-soledat-mort?.

Oblidant-les ?. Dient que no hi ha res que fer, que sempre ha existit i toca quan toca i on toca?. Dient que és per la seva culpa ?. Fent uns ghettos allà on visquin els "margi-

nats"?. Tapant la nostra pròpia soledat i mort, comprant buidor oferida per la nostra societat consumista?.

Jo sé que hi ha una manera molt senzilla, però radical i que ens va transformant, i és la SOLIDARITAT.

La solidaritat de Jesús que va a la nina, que és sensible a la dona que cerca curació... que sempre dona vida i és gratuïta.

MIQUEL BARCELÓ

ÉS L'ESTIU

Fa sol i a defora no hi bufa el vent. Potser un dia qualsevol de juny a setembre. Ulleres de sol amb vidre de negre funeral creen fesomies gasteres. Els gorrions sedejants cerquen venturosos per les beurades, un vomitós glop d'aigua calenta. És l'estiu.

Una capa de boirines asfixia fins i tot les ombres. Punyetera calor!. El Cel ni tan sols és cel. Papers de gelats embruten la carrera. L'agost anhelat trepitja el meridià estiuenc. Comença a caure la fulla d'ametler, que serveix de porxo a llargues coes de formigues que dibuixen mapes imaginaris. És l'estiu.

Els horabaixes de fresca el xafarderisme especula possibles veritats de dits i fets a les ombres de les aceres. Les nits estelades armonitzen amb desperts cantars de grins, acompanyats

d'intermitents siulets d'òliba. Mentre el pagès a cop de pregària acaba de recollir l'anyada, la vorera de mar viu la fragància internacional.

S'ensumen les olors de cremes protectores. Raigs de sol solquen blanques pells. A la nit, el renou de tacons passetjadors ofeguen els darrers crits de les ones. Persianes obertes!, que és l'estiu.

La brisa marina es mescla amb aires perfumats d'estrangeres que enamoren l'hivernal bàbia mallorquina. L'endemà, joves herois que la nit passada conqueriren els amors de belles princeses bàvares i vikingues, berenaran dels fresc record, per a després vermohutejant, organitzar noves batalles amoroses. Tothom fa i desfà troca. És l'estiu... feina, platja, amor i ... calor, molta calor.

Unió Balear, nou partit nacionalista

Gori Mir (a la dreta) amb el metge "Del Hoyo" durant la presentació

GORI MIR

Membre de la Comissió Promotora d'Unió Balear.

El passat 9 de juny es va presentar publicament el partit polític, Unió Balear. A l'acte celebrat a Algaida hi assistiren més de dues centes persones. Que en aquestes altures la presentació d'un nou partit despertí tanta expectació, supòs, vol dir qualche cosa.

Des del meu punt de vista, i abans d'entrar en altres consideracions, significa que la nostra societat -la balear- no es sent satisfeta amb l'actual sistema de partits. Això explica que a hores d'ara els partits de les illes, per causes ben diverses, estiguin en crisis obertes o enterrades.

Vol dir tot això, que molts de mallorquins estan cercant un partit que no sigui corretge de

transmissió del Govern o l'oposició central i centralista. I allò que volen és una cosa nova que es pot definir amb una sola paraula: "Nacionalisme".

Quin nacionalisme?. Perquè de nacionalismes n'hi ha de moltes castes. Fins i tot hi ha partits que depenen de Madrid i que darrerament també es proclamen nacionalistes. El nostre, el del partit Unió Balear té un projecte definit pels següents principis:

1- Un nacionalisme rigorós, perquè no és localista ni utòpic. No és localista perquè s'identifica amb el procés històric de construir la unitat d'Europa en una confederació d'estats. Tampoc és utòpic, perquè en la construcció d'Europa no hi caben plantejaments separatistes, sinó tot el contrari.

2- Solidari amb els altres pobles amb els que compartim una mateixa llengua i cultura,

però que aquesta solidaritat no s'ha de confondre amb un projecte polític. En el nostre ideari deim que "els pobles de Catalunya, País Valencià, Andorra, Mallorca, Menorca, Eivissa, Formentera i la ciutat d'Alguer comparteixen una mateixa llengua i cultura".

3- Reinvidicatiu, és a dir, que preten recobrar el màxim d'autogovern per a les nostres illes. En aquest sentit pretenem la reforma de l'Estatut d'Autonomia per aconseguir-ne un altre en el que els nostres drets històrics siguin millor reconeguts.

4- Obert i integrador. Les nostres illes són i encara ho seran més, un lloc on vindran gentes de molts d'indrets. Volem que s'integrin i que aquesta també sigui la seva pàtria.

5- Interclassista, perquè la nostra societat està formada per amplis sectors socials que participen de la classe mitja, que és la majoritària. Des d'una dreta lliberal a una esquerra moderada en el nostre partit s'hi pot integrar tota aquella persona que cregui que s'ha fet prioritari estimar i fer estimar la nostra terra.

Aquests són, resumits, els principis que defineixen el nostre nacionalisme i el nostre partit. És un projecte obert que demana l'esforç de molts, de tots aquells que, sense perdre el sentit de la realitat i, com deia el poeta, tenen uns ulls nets i un cor honest.

Creada una Comissió d'Acció Social per al PSM

Miquel Barceló.

Amb un ordre del dia compost per set punts, el ple de l'Ajuntament de la vila celebrà el dimarts dia 5, el plenari ordinari de juliol i en el que es varen prendre acords que ens afectaran les butxaques.

En el primer punt, "Expedient d'increment del valor dels terrenys", el batle de la vila informà sobre l'augment previst d'un 10% de les ordenances de plusvalies. El PSM, (UM de nou es va abstenir d'anar al ple), explicà el seu vot en contra dient que estaven contra l'augment dels impostos.

El segon tema que es tractà fou "Suplements de crèdits" pels que varies partides es veurien suplementades. A destacar les de "obres del poliesportiu" amb tres milions i les "del Pla d'obres i serveis" amb dos milions de pessetes. De nou en aquest punt AP i PSM veren enfrontades les seves postures. Pel grup de l'oposició el tenir que fer suplements de crèdits cada any amb el superàvit de l'exercici anterior, és prova d'una mala planificació pressupostària per part del grup de govern municipal.

En el punt "Ordenança de recollida de fems" la batlia informà de l'augment d'aquesta en unes 1.500.- pessetes per casa, mentre que la quota dels establiments públics quedarà després de l'augment, establerta en unes 6.500 pessetes. Bernat Garí explicà que la partida pressupostària d'aquesta ordenança portava

dèficit de l'any anterior i que era necessari augmentar la quota. Pel PSM, aquest no era un motiu convincent, perquè si es suplementaven altres partides la de "recollida de fems" també podia ésser-ho. Per a aquest grup el servei està sortint massa car i preguntà sobre si un servei propi, i no mancomunat, sortiria menys car que l'actual. Pel batle, tot són maneres de veure les coses i segons aquest el preu que es paga està d'acord amb el servei.

La recollida de fems augmentarà unes 1.500 pessetes per casa. La quota dels establiments públics podria quedar en unes 6.500 pessetes.

Tocant el tema de "festes", el PSM demanà si es podia saber el que costaren les festes del 87 al mateix temps que demanava quin pressupost tendrien les d'enguany. El delegat de festes contestà que el pressupost no estava acabat de fer i passà a donar les despeses dels actes que aleshores ja estaven del tot confirmats. Abans, la secretària havia llegit la relació d'actes prevists per a les properes festes que començaran aquest divendres dia 22 i finalitzaran dia 31 de juliol.

Pep Sansó del PSM encapçalarà la nova delegació d'Acció Social

El punt de les "comissions informatives" fou el darrer punt que es tractà. En aquest AP rebujtà l'oferta del PSM de que aquest grup integràs la comissió de cultura. El batle explicà que AP opinava que la tasca desenrotllada pel seu titular era bona i que no hi havia motius per posar-la en mans del PSM. Seguidament ofertà al PSM el tenir una representació dins cada comissió. El PSM demanà que el ple es suspengués durant cinc minuts per decidir la contraproposta, al que accedí la batlia. Després de l'aturada el PSM demanà la creació de la Delegació d'Acció Social per al seu grup. Finalment i després de discutir les possibles competències d'aquesta nova comissió o delegació, es va aprovar de forma unànim la creació d'aquesta.

LA POLITICA CULTURAL AL NOSTRE POBLE (II)

FRANCESC AMENGUAL

Si al darrer número d'aquesta revista parlavem de la Cultura dins l'àmbit del nostre poble, avui parlarem de la Cultura pròpia del nostre poble.

No fa gaire dies tots els diaris de l'illa treien a llum la destrucció a Ciutat de la "Casa del Sindicat Forà", davant la indiferència de la nostra classe política i la impotència del poble en general. Aquest fet juntament amb el museu Sanidakis o l'obra de Miró per citar-ne només alguns exemples, són la prova evident de la falta de personalitat dels nostres dirigents polítics.

Quan pareix que en aquest moment tots els partits polítics reivindiquen el nacionalisme i les nostres pròpies senyes d'identitat, quan tots els dirigents polítics tenen l'ull posat cap a la PART FORANA com a possible i poc més que segura, font d'acumulació de vots per tal de poder seguir estant a la poltrona i a més amb la llei en la mà, destrueixen el que forma part de la nostra història.

Aquest vell edifici ja a l'any 1644 formava part de la relació - d'edificis més importants de Palma, segons Antoni Garau, quan a tota Europa està prohibida la demolició de qualsevol edifici que tenguí més de cent anys, apart ja del seu valor artístic o arquitectònic, els experts han callat amb un mutisme total la ja irreversible situació creada entorn de la Casa del Sindicat de Fora.

Amb fets com aquests podem comprovar fàcilment, com els nostres governants, i aquí no cal apuntar amb el dit cap a Madrid, demostren bon art i ofici a l'hora de cobrar els impostos posant-nos l'etiqueta "ja som europeus", quan la realitat demostra que "seguim essent africans". La destrucció de la Casa del Sindicat de Fora pot ésser considerat un atemptat en tota regla contra la moral i la història dels "forans" i tota una bendició a la prepotència de Ciutat damunt el reste de l'illa.

**CAIXA DE BALEARS
"SA NOSTRA"**

BONES FESTES

Conferències

Miquel Rayó, president del G.O.B, donarà una conferència sobre "ELS ESPAIS NATURALS A MALLORCA", el divendres 22 de juliol a les 21 hores en el Saló d'actes de l'Ajuntament.

ORGANITZA: O.C.B i G.O.B

Jordi Rosselló

El diumenge 10 de juliol ens deixava En Jordi "de Sa Plaça" a l'edat de 51 anys. La seva partida, essent ja d'aquestes inesperades, és de les que et deixen sense saber que dir, llavors et ve la pregunta del "com ?", llavors et preguntes també el "per què ?". I és el mateix misteri de la vida el mateix que ens amaga el de la mort, o millor dit, el que diuen i volem creure com a bot entre la vida i la vida eterna.

Però així i tot se'ns resulta difícil el consol. Així tan de sobte no pareix ver. En Jordi era de les persones que vivien i aprofiten la vida, sabent preocupar-se pels problemes no sols personals sinó també dels veïnats i del poble.

En Jordi de Sa Plaça tingué bones dedicacions i treballà per l'esport dels vilafranquers. Ja en els darrers anys, preocupat com molts per futur polític i social, treballà per fer en grup un poble millor. Descansi en pau.

(La Redacció).

En record d'En Jordi

GABRIEL BARCELÓ

Fa uns dies ens deixà l'amic i company Jordi Rosselló. Crec que tenc un especial deure de gratitud cap a la seva persona i per tant voldria dedicar en record seu un grapat de rextes, un petit caramull de paraules per testimoniar el bon camí d'En Jordi fins que desgraciadament ens ha deixat.

Fa poc més d'un any que compartirem l'il·lusió de posar en marxa una candidatura, amb totes les dificultats imaginables, per a concórrir a les eleccions municipals. La preocupació de tots aquells que hi participarem era treure la crispació a la veritat absoluta i no per això estavem menys convençuts de que es podrien dur a terme moltes coses que ens preocupaven.

En Jordi devia ésser qui encapçalàs la llista, però com un home especialment sensible i al qui afectaven molt els insults i les desqualificacions sense fonament, va declinar ésser el capdavanter. Donant tot el seu suport a aquella candidatura, era sense dubte el que més pes específic hi aportava.

Com home de concòrdia, record com l'afectaven les discussions de cafè i ésser com era de profundes conviccions polítiques i sindicals, el que volia era ajudar a tots aquells que l'havien de menester.

En l'esperança de que trobarem camins nous en les relacions entre els homes i dones de "La Vila", vull dirigir-te un: "A reveure company". Finalment vull expressar el meu especial condol a la seva família. A la seva esposa i al seu fill dir-vos que els homes es coneixen per les seves obres i En Jordi fou per damunt de tot un home bo.

Plantes Medicinals de la Flora de Mallorca

BARTOMEU CATALÀ

ROELLA

Papaver Rhoeas.— Les llavors contenen gran quantitat d'oli. Els pètals i les càpsules calmen el sistema nerviós, són sudorífiques útils contra les bronquitis i constipats, calmen la tossina i vencen l'insomni. Una infusió de 10 grams de pètals secs amb 100 grams d'aigua bullint. Una o dues culleradetes pels nins i algunes més pels adults. Les càpsules es bullen durant cinc minuts en un quart de litre d'aigua. Tres o quatre culleradetes pels nins i algunes més pels adults. En lavativa mesclada amb una petita quantitat d'oli d'oliva, fa desaparèixer la diarrea. La infusió es fa amb tres grams per litre d'aigua.

ORTIGA

Urtica Urens.— La planta seca en infusió, sobretot les arrels, són astringents i diurètiques. Un poc de cotó mullat amb suc de la planta picada i introduïda dins les fosses nasals atura les hemorràgies. Els reumàtics sentiran alleugerament si s'urtiquen els membres dolorits. Totes les ortigues tenen les mateixes propietats.

PI

RAVE

Raphanus sativus.— És estimulants i antiescorbútic. Les fulles tendres que es poden menjar crues, també ho són. És útil per dissoldre les pedres de la bufeta. Amb el rave rallat i mesclat amb sucre es prepara un xarop que s'utilitza com a diurètic, contra la malaltia de la bilis i de l'aparell digestiu.

Pinus Alepensis.— El pi proporciona la trementina i alquitrà, que serveix per curar la bronquitis, les afeccions de la pell i les escròfules. Posant 100 grs. d'alquitrà de pi dins una gerra regular o altre recipient, l'aigua pren el gust d'alquitrà; aquesta aigua es pren com a beguda. Un decuit d'ulls tendres de pi és útil contra la bronquitis, les afeccions de la bufeta i de l'aparell urinari, i se recomana també per combatre la impotència.

Astringent: Que restrenyi els teixits orgànics.

Diurètica: Afavoreix l'eliminació d'orina.

Bronquitis: Alteració patològica dels bronquis.

Escròfula: Estat patogent propi dels nins i adolescents de constitució ninfàtica, caracteritzat per lesions cutànies, per lesions mucoses i sovint per lesions tuberculosos de localització ganglionar, òssea o articular, per les quals tenen predisposició.

Sudorífica: Provoca suor

Estimulant: Fa més activa l'activitat fisiològica.

Antiescorbútic: Per la manca de vitamina C.

Bilis: Producte de la secreció externa de les cèl·lules epàtiques de molts vertebrats.

« EL PARC DEL MINISTRE »

Una obra de teatre escrita per Jaume Sansó

En venda a:

Can Caminer

S'Estany

La Caixa

A CIUTAT:

Llibreria Selecta.

a partir
del 26 de juliol

editada per l'O.C.B.

DECIDIDES LES SEMIFINALS DE FUTBOL SALA

Son Xoro - Es Cruce

DIA 23 A LES 19,30 HORES

Es Cantó - Julians

DIA 23 A LES 20,30 HORES

(Redacció).— El V Torneig Local de Futbol Sala entrarà aquest divendres 22, a la seva fase final tota vegada que ja han quedat decidides les semifinals.

Els equips de "Es Cosins", "Can Chaves", "K.G.B." i "Baix de la Vila" començaran a jugar el dia 22 la sèrie d'eliminatòries per a les classificacions del quint a l'octau lloc. Aquest dissabte 23 a les 19,30 es jugarà la primera semifinal que enfrontarà als equips de "Son Xoro" i "Es Cruce". A continuació i per tercer any consecutiu "Es Julians" i "Es Cantó" es veuran les cares a una semifinal. Fins ara "Es Cantó" ha aconseguit eliminar als "Julians", però aquests darrers, igualment que l'equip de "Son Xoro" són els únics conjunts que no coneixen la derrota en la present edició. La lògica apuntaria en aquest cas a que "Son Xoro" i "Julians" juguin la Final de dia 31 de juliol, però la lògica no sempre es compleix a l'esport de la pilota. De fet "Es Cantó", actual campió per dues vegades se n'ha encarregat de tirar-la per terra.

"Es Cruce", es presenta per primera vegada a una semifinal, semblant una pereta dolça. Es presenta

emperò amb molta moral i amb un conjunt poc vulnerable que pot posar les coses difícils a "Son Xoro".

Haurem d'esperar fins a diumenge per saber qui dia 31 de juliol, el diumenge de festes, disputaran a partir de les cinc i mitja de l'horabaixa el títol de campió d'aquest V Torneig Local de Futbol Sala.

Per altra banda, el passat 17 de juliol començà, organitzat pel Club de Futbol Vilafranca, el I Torneig Benjamin de Futbol Sala, que compta amb la participació d'equips de Maria de la Salut, Montuiri, Porreres i Sant Joan. En aquesta mateixa pàgina trobareu el calendari per poder seguir la competició de més aprop.

1 TORNEIG FUTBOL "LA BEATA 88"

ORGANITZA: Club de Futbol Vilafranca

DIA 17 DE JULIOL: 19,30 Porreres-Montuiri (tercer curs)
20 Porreres-Montuiri (quart curs)
20,30 Vilafranca-Porreres (quint curs)
21 Vilafranca-Porreres (sisè curs)

DIA 22 DE JULIOL: 18,30 Vilafranca-Maria (segon curs)
19 Vilafranca-Montuiri (tercer curs)
19,30 Vilafranca-Montuiri (quart curs)

DIA 23 DE JULIOL: 18,30 Vilafranca-Montuiri (quint curs)
19 Vilafranca-Montuiri (sisè curs)

DIA 25 DE JULIOL: 19,30 Porreres-Vilafranca (tercer curs)
20 Porreres-Vilafranca (quart curs)
20,30 Montuiri-Porreres (quint curs)
21 Montuiri-Porreres (sisè curs)

DIA 29 DE JULIOL: 19 Vilafranca-Sant Joan

DIA 30 DE JULIOL: 18 Vilafranca-Montuiri (segon curs)
18,30 Vilafranca-Montuiri (quint curs)

DIA 31 DE JULIOL: 18 Vilafranca-Montuiri (sisè curs)

CALENDARI

V TORNEIG LOCAL DE FUTBOL SALA

DIA	MES	HORA	PARTIT	RESULTAT
3	Juny	19,30	Banca March - Sa Paparra	1 1
3	Juny	20,30	Es Cosins - Baix de la Vila	6 2
10	Juny	20,00	Es Cantó - Son Xoro	1 2
11	Juny	19,30	Banca March - Baix de la V.	0 2
11	Juny	20,30	Es Cosins - Sa Paparra	2 3
17	Juny	20,00	Es Cantó - Banca March	14 0
17	Juny	21,00	Son Xoro - Es Cosins	5 2
18	Juny	19,30	Julians - Es Cruce	4 2
18	Juny	20,30	KGB - Son Parxana	0 17
24	Juny	20,00	KGB - Can Chaves	0 5
24	Juny	21,00	Es Cruce - Son Parxana	2 1
25	Juny	19,30	Banca March - Son Xoro	2 5
25	Juny	20,30	Baix de la Vila - Sa Paparra	1 4
1	Juliol	20,00	Es Cantó - Es Cosins	6 0
1	Juliol	21,00	Son Xoro - Sa Paparra	3 1
2	Juliol	19,30	Son Parxana - Can Chaves	2 2
2	Juliol	20,30	Julians - KGB	18 2
8	Juliol	20,00	Es Cruce - KGB	17 0
8	Juliol	21,00	Julians - Can Chaves	8 1
9	Juliol	19,30	Es Cantó - Baix de la Vila	5 2
9	Juliol	20,30	Banca March - Es Cosins	2 3
15	Juliol	20,00	Es Cantó - Sa Paparra	7 1
15	Juliol	21,00	Son Xoro - Baix de la Vila	4 1
16	Juliol	19,30	Julians - Son Parxana	5 1
16	Juliol	20,30	Es Cruce - Can Chaves	6 1
22	Juliol	20,00	4art. Grup A - 5é Grup B	
22	Juliol	21,00	5é. Grup A - 4art. Grup B	
23	Juliol	19,30	1er. Grup A - 2on. Grup B	
23	Juliol	20,30	1er. Grup B - 2on. Grup A	
29	Juliol	19,30	Partit pels llocs 9 i 10	
29	Juliol	20,30	Partit pels llocs 7 i 8	
30	Juliol	19,00	Partit pels llocs 5 i 6	
31	Juliol	16,30	Partit pel 3er. i 4art. lloc	
31	Juliol	17,30	Partit FINAL	

Bar - Restaurant

CUINA MALLORQUINA

ESPECIALITAT EN COLOMINS

Bones Festes

Ctra. Palma-Manacor Km. 37'5 - Tel 560123 -

VILAFRANCA

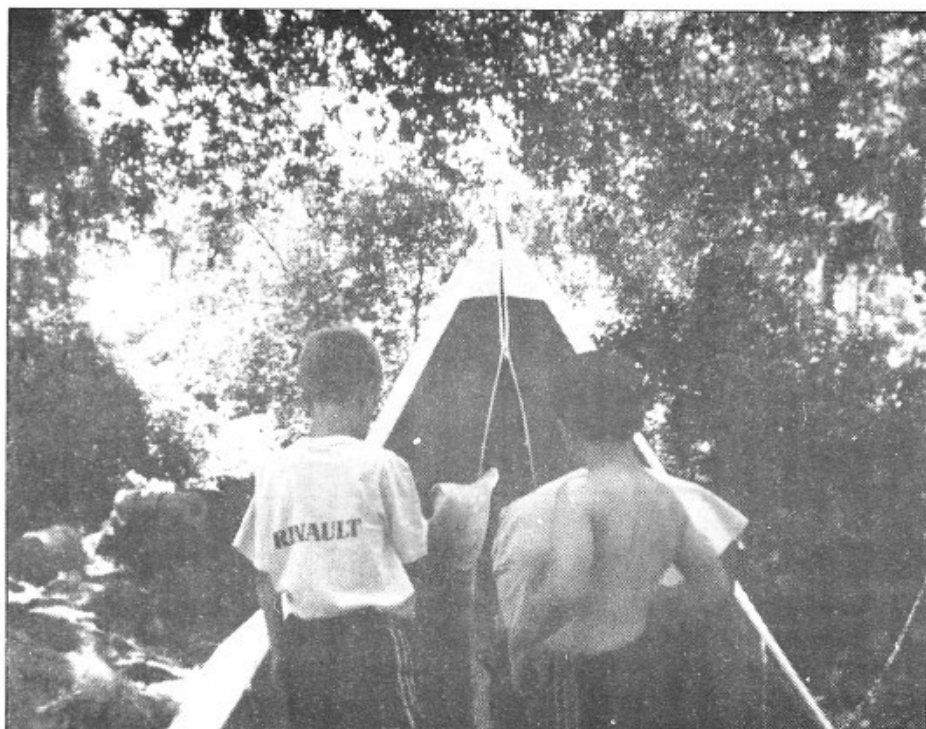
CORREDURIA DE SEGUROS
GOMILA, S. A.

Li ofereix tota classe de segurances
amb preus ajustats.

Subagent a Vilafranca: Sebastià Rosselló Garí.
C. Sol 26. Telèf.-560135

BONES FESTES

DIA	HORA	ACTE	LLOC	ORGANITZA
22	21	Conferència de Miquel Rayó (President del GOB).	Ajuntament	O.C.B. i G.O.B. Vilafranca.
23	21	Pel·lícules sobre ecologia (Produïda pel GEM).	Cinema	Grup Excursionista de Vilafranca.
24	19	Alçada de Bandera. Cercaviles. Dimoni i caparrots	Carrers	Casa Consistorial.
24	22	Inauguració d'exposicions de pintures al oli Joana Ferrer Jaume Tolosa i Martina Amengual Exposició de Plantes "Floristeria Mestre".	"Sa Nostra" Rectoria V. C. M. Nicolau	Ajuntament. Ajuntament. Ajuntament.
24	22,30	Vetlada Folklòrica . S'Estol des Gericó.	Pça. Major	Vilafranca Balla i Bota.
25	17	Obertura del Cos.	Sant Martí.	Ajuntament.
25	21	Festa Infantil. Pellassos Frank i Germans Charli	Pça. Major	Ajuntament
25	21,30	Presentació del Llibre de Jaume Sansó.	C. Ses Monges	Obra Cultural Balear.
25	22,30	Ball amenitzat pels Germans Rosselló	Pça Major.	Ajuntament.
27	22,30	Actuació de la Coral "Els Brulls"	Pça. Major	Els Brulls
28	19	Festa infantil amb "Foc i Fum"	Pça Major	Ajuntament
28	22,30	Teatre: "Casament per força".(Grup La Iguana).	Pça. Major	Ajuntament
29	19	Cercaviles amb tambors i trompetes.	Carrers	Ajuntament
29	19,30	Cucanyes, carreres a peu.	Pça. Major	Club d'Esplai "Xauxa".
29	22,30	Vetlada folklòrica	Pça. Major.	Aires Vilafranquins
30	10	Ginkama Automobilístic	Síquia Llarga	Col·lectiu Automobilístic
30	16	Tirada als coloms	Sant Martí	Societat de Caçadors.
30	19,30	Futbol Sala	Poliesportiu	Col·lectiu de Futbol Sala.
30	20,30	Homenatge als Vells.	Pça. Major	Associació Tercera Edat.
30	22,30	Cercaviles "La Filarmónica". Ball "La Calobra"	Pça Major.	Ajuntament
30	23	Verbena; "Viena", "Els Mallorquins", "Aqua Vitae".	Pca Constit.	Ajuntament
31	16	Carreres de bicicletes.	Sa Voltadora	Club Ciclista Vilafranca.
31	17,30	Partit FINAL del Torneig Futbol Sala.	Poliesportiu	Col·lectiu Futbol Sala
31	22,30	Fi de Festa. "Reflejos de España".	Pça Major	Ajuntament

Pareix mentida

* Que en ple estiu, l'estrella de Nadal encara pengi de la façana principal de l'església.

* Que encara no sapiguem on passarà les vacances el nostre rector.

* Haver d'esperar un quart d'hora per poder creuar la carretera.

* Que després de que En Pep Mercader es compràs "l'avioneta", el batle s'hagi volgut comprar un cotxe nou.

* Que qualche regidor i ex-regidor-ora no respectin les senyals de circulació o aparquin el cotxe a la carretera per poder entrar amb peu descalç dins el cafè.

* Que a les festes hi participin tots els grups culturals que hi volen participar.

* Que alguns carrers de la vila es comencin a semblar als de Manacor.

* La felicitat de du a dins seu En Xesc de S'Estany (Francesc Amengual), després de saber que serà pare per segona vegada.

* Que els "forans" tinguem que dependre sempre de la ditxosa "Ciutat" i que a damunt exterminin les nostres darreres "senyes d'identitat".

* Que "Sa quiniela primitiva del poble" no fes un "6" en tota regla

* Que sapiguem viure de les il·lusions.

ACAMPADA 88

Durant els primers dies de juliol va tenir lloc a Lluc, un any més, l'acampada del Club d'Esplai de Vilafranca. Gaudint d'un temps magnífic els joves de la vila varen poder realitzar un feliç estatge en el cor de la Serra de Tramuntana.

REGAL DE TOMEU CATALÀ

En Bartomeu Català (Tomeu "Mut") us fa saber que en vistes de que els lectors han fet molts d'esforços per seguir la seva pàgina de "PLANTES MEDICINALS DE LA FLORA DE MALLORCA", regalarà als socis de "ES MOLI NOU" una bosseta de CAMAMIL·LA DE MUNTANYA. Serà a partir del mes d'agost.

També informam de que tots els interessats en fer-se socis del grup ecologista G.O.B es posin en contacte amb ell. En Tomeu disposa de camisetes del G.O.B en cinc colors i de totes les talles pels qui en vulguin. Aquestes també es vendran a la conferència sobre "ESPAIS NATURALS A MALLORCA" del divendres 22, tota vegada que s'hagi acabada la xerrada que en oferirà MIQUEL RAYÓ.

Noticiari de la vila

SUBVENCIONS DEL C.I.M.

La Conselleria d'Agricultura del C.I.M fa pública l'ajuda pels ramaders de Mallorca, consistent en l'entrega de productes, totalment subvencionats, per combatre la parasitosis d'ovelles i cabres i prevenir la basquilla. Aquests productes seran entregats a través de Cambres Agràries, Sindicats, etc.

COMENÇAMENT DE FESTES

Com a notícia de darrera hora informam que el Delegat de Festes amollarà un cohet des del balcó de l'Ajuntament per donar inici a les festes d'enguany, acompanyat per dues marevelles. Com podem veure a la foto al regidor "Esteve Molondro" no li costà gaire convèncer-les per a que li ajudin a mollar el primer cohet.

REVISTA "ES MOLI NOU"

Edita: O.C.B.-VILAFRANCA

C. Joan Barceló, 29.

D.L.: PM-366-1986.

HAN COL.LABORAT:

Francesc Amengual
Gabriel Barceló
Miquel Barceló
Antònia Bauzà
Joan Bauzà
Nadal Caldentey
Bartomeu Català
Bartomeu Català
Catalina Estrany.
Miquel Febrer
Pere Fons
Gori Mir
Jaume Nigorra
Bàrbara Sansó
Jaume Sansó
Jaume Sitges
Antoni Artigues
G.O.B

"ES MOLI NOU", NO ES RESPONSABILITZA DE L'OPINIÓ DELS ARTICLES SIGNATS. L'OPINIÓ DE LA REVISTA S'EXPRESSA A L'ESPAI EDITORIAL.

**Confíenos su lista de Bodas,
y compruebe nuestras ventajas**

Central: Amargura, N° 1-A. MANACOR
Sucursales: Porto Cristo, Cala Millor

Joyería **Fermin**